

Szerkesztőség:

Arad, Asev.-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat

Bulev. Regele Ferdinand 4/22

(József főherceg-ut.)

Sürgőny cím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDEKEN

Egész évre 960 Lej
Fél évre 480 Lej
Negyed évre 240 Lej
Havonta 80 Lej

Hirdetések díjszabás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 30 banival több

Károly extrónörökös cáfol minden államcsinyt

Az egykori trónvárományos nyilatkozata az európai és amerikai sajtóban

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójától.) A fővárosi lapok mindegyike — rendszerint a vezetőhelyen — Károly volt trónörökösnek egy nyilatkozatát közli, amelyet Károly, az amerikai és európai sajtó képviselőinek adott. A nyilatkozatot a kormány lap nyomán az alábbiakban közöljük:

„Immár egy éve feltétlenül, hogy megőriztem hallgatásomat — mondotta Károly — abban a hitben, hogy az igazság mégis feltör és győzni fog és hogy azok a többé-kevésbé szenzációs híresztelések, amelyeket velem kapcsolatban kitalálnak, cáfolatot sem érdemelnek. Lehet, hogy tudatos hallgatásom azt az impressziót kelti, mintha én elismerném az egyre növekvő rosszhiszeműséggel kombinált regények alaposságát, holott ez a hallgatás a valóságban csak egy könnyen érthető megnyugvást jelent.

Ne ringassák magukat tehát illúziókban. Ezáltal sem fogom törni ezt a hallgatást, hogy önöknek szenzációs titkokat leplezzek le. Ugyanazok a megfontolások azonban, amelyek folyton bizonyos tartózkodást diktáltak és diktálnak nekem, ma arra indítanak, hogy egyes dolgokat leszögezzek.

Egy idő óta minduntalan azt a hírt terjesztik, hogy államcsinyt készítek elő. És ez a hír olyan körökben is gyökeret vert, amelyeknek jobban informáltaknak kellene lenniük. Nos, ezennel enyhén megcáfolom azt a nekem tulajdonított tervet, mintha államcsinyre készülnék.

Az az állíthatóság, amelyet az utóbbi időben e kérdéssel foglalkoznak, gondolkodóba kell, hogy ejtsen minden komoly embert, aki Románia vitális érdekeivel tisztában van és ezt a jelenséget azzal kell magyarázza, hogy egyes érdekelték azt remélik, hogy ebben a képzelt államcsinyben előbb-utóbb megtalálják származásukat. Nem én kell bizonyítsam azt, hogy nem vagyok ellensége a monarchia eszméjének, mint azt egyesek állítani szeretnék. Nagyon is jól ismerem hazám helyzetét és érdekeit, — hiszen feljebb irányulnak szünetlenül minden gondolataim és aggodásaim — semminthogy bármilyen kalandot is megkísérelnék, mely árthatna hazámnak és nehézségeket okozna Uralkodómnak. Mindig igyekeztem — és azt hiszem, nem hiába — a politikai pártok fölé emelkedni, hogy szabad ítéletemet megőrizhessem és szabad utat

biztosíthassak az alkotmányos intézményeknek, amelyek nem szabad, hogy szolgáljanak és nem is szolgálhatnak semmilyen pártérdeket.

Családi relációmnak magántermesztükénél fogva nincs helyük semmilyen vitában, főleg azok számára, akik egyik vagy másik értelemben tőket akarnak kovácsolni belőlük és nem számolnak vele, hogy ezzel egy elementáris udvariassági kötelességet is lábbal tipornak.

E tény annál is elszomorítóbb, minthogy azok a bensőséges szájak, amelyek engem szüleimhez fűztek, soha egy pillanatra meg nem szakadtak. És most, midőn a „Matin“-hoz fordulok, élek az alkalommal, hogy hálámat fejezzem ki azért a figyelemtelni vendéglátásért, amelyben Franciaországban részem volt, abban az országban, amely iránt mindig őszinte tisztelettel viseltetem.”

Személyi változások a kormányban.

Barabás mentelmi jogának felfüggesztését kéri. — Új parasztpárt alakul.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójától.) Az Adeverul szerint a kormány átalakítása döntő fázisba jutott és a változások még január elseje előtt megtörténnek. Annyi bizonyos — írja a lap — hogy Manoilescu miniszter tárcát kap és Coanda, továbbá Valeanu meg Lapedatu miniszterek kiválnak a kormányból. Az Adeverul híre természetesen meg erősítésre szorul.

A szenátus tegnapi ülésén az elnök felolvasta a brassói törvény szék átiratát, amelyben Barabás Béla dr. szenátor immunitási jogának felfüggesztését kéri, mert államellenes izgatás miatt eljárás indult ellene. A brassói törvényeszkék ez ügyben január 20-ra tűzte ki a tárgyalást. Coanda elnök a fegyelmi bíróság elé utalta a törvényeszkék feliratát. Több kisebb jelentés elfogadása után a szenátus ülését berekesztették. A legközelebbi ülés hétfőn lesz.

A kamara tegnapi ülésén Lapedatu liberális az agrárreform alkalmazása ügyében szólalt fel, a Vitéz Mihály-rend kapcsán. — Otelesanu parlamenti iniciatívából törvényjavaslatot nyújt be a leégett királyi palota reparációs költségeinek husz milliós hozzájárulásáról. Lapedatu pénzügyminiszter kifejti, hogy a kormány már foglalkozott az ujjáépítés gondolatával és a maga részéről csatlakozik a javaslatához. A kamara egyhangulag kimondta a javaslat letárgyalásának sürgősségét. Majd áttérnek a felirati vitára. — Joanitescu határozott pénzügyi- és munkáspolitikát követel. Támadja a néppártot, amely eltért régi agrárprogramjától. Birálja a kormány összeállítását és a választásokat. Beszél a lelki egységesítésről. Történelmi visszaillesztést vet a politikai pártokra és kifejti, hogy a liberális párt 1875 óta — ötven év alatt — harmincnégy évig volt uralmon és hatvannégy trónbeszéd

közül negyvenet készített el. A keresztény liga működését rendkívül veszélyesnek mondja. Végül foglalkozik a nemzeti parasztpárt történetével és azzal fejezi be beszédét, hogy nincs bizalma a kormány iránt és a felirati javaslatot nem fogadja el. Lapedatu pénzügyminiszter benyújtja a költségvetési javaslatot, valamint a nyugdíj-pénztár és letépténztár létesítésére vonatkozó javaslatokat is. Radulescu kormánypárti képviselő felszólalása után az ülés véget ért és a kamara tagjai résztvettek az iparügyi minisztériumban rendezett teaestélyen.

A kamara mai ülésén, amelyen Negulescu elnököt, Balas néppárti sürgős javaslatot nyújtott be az állam és a prahovai erdőüzem közötti tranzakcióról. Florescu felhívja a kamara figyelmét, hogy ezzel a tranzakcióval az állam negyvenmillió kárt szenved, erre Cuza visszavonja az aláírását a javaslatról. Bratianu Vintila az ügyet az igazságügyminiszteriumnak szeretné kiadni, a kamara azonban megszavazza a sürgősséget. Florea panasolja, hogy Erdélyben több a kisebbségi iskola, mint a román, uvo hogy a román fiúk sokszor kénytelenek másvár iskolába járni, sürgős intézkedést kér. Ciorten a csernovitzi incidens ügyében szólal fel kifogásolva a növekedő és szülőik viselkedését. Mayer-Ebnerrel polemizál s adatokkal igazolja, hogy Jassiban és Barauban több zsidó ment át az érettségimint román. Védi a jelenlegi érettségi intézményt. Petrovici miniszter válaszában bejelenti, hogy kisebbségi küldöttség járt nála, amely új érettségi vizsgát kért, ő azonban megtagadta a kérés teljesítését. Beszédét annak kijelentésével fejezi be, hogy a csernovitzi eseményeket az ottani kisebbségek provokációja idézte elő.

Politikai beavatottak szerint né-

A nyilatkozathoz, amelyet a „Lupta“ különkiadásban is közölt a főváros lakosságával és amelyet a félhivatalos Rador megküldött az ország összes lapjainak, a kormánylap a következő kommentárt fűzi:

„Károly extrónörökös nyilatkozata nemzetközi politikai körökben mély benyomást keltett. Románia volt trónörökösének kategorikus kijelentései eloszlatják az összes híreszteléseket és pletykákat, amelyekkel vele kapcsolatban, jólismert forrásból és jólismert intenciókkal az egész világon terjesztettek.”

hány napon belül újra megalakul a parasztpárt, amelynek tagjai lesznek Borcea, Buzdugan, Bogdan Duica és mások. A disszidens parasztpárti képviselők egyike, hir szerint a parlamentben be is fogja jelenteni a párt ujjáalakítását. Azt hiszik azonban, hogy Michalache intervenciójának sikerülni fog az ellentéteket elsimítani.

Béke készül

Románia és Németország között Német bankigazgató látogatása Bucurestiben.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójától.) Herbert Guttmann, a berlini Drezdener Bank vezérigazgatója két nap óta a fővárosban tartózkodik. Az Adeverul értesülése szerint Guttmann bucaresti-i látogatásának célja a Románia és Németország közötti függő kérdések, többek között a Generala bankjegyek ügyének esetleges elintézése. A bankigazgató ma tárgyalást folytatott Bratianu Vintilával, majd Mitilincu és Manoilescu miniszterekkel, délután pedig a parlamentet látogatta meg. Holnap az ellenzék vezérével kíván megismerkedni. Az Argus intervjút közöl Guttmann Herberttől, aki kijelenti, hogy bár látogatása magánjellegű, megismerni kívánja a vezető pénzügyi személyiségeket és nézetét a két ország függő ügyeire nézve, elsősorban a Generala bankjegyekre vonatkozólag.

— Arad egészsége. Ma készült el a városi orvosi hivatalban a múlt havi egészségügyi statisztika, amely szerint novemberben ismét több haláleset volt, mint születés. A múlt hónapban 80 születés, 117 halál történt, 53 kanyaró, 15 skarlát, 6 difteri tisz, 13 hastífusz eset volt. Ezek közül öt tifuszos haláleset történt.

Barabás Béláról vitatkoztak a szenátusban.

Kormánypárti szónok, aki nem akar üres teremnek beszélni. Érdekességek a felirati vitáról.

(Az Aradi Közlöny fűzetes kiadásától.) A szenátusban a felirati javaslat van napirenden. Ilyenkor van alkalmuk a szónokoknak az összes politikai kérdéseket megvitatni. Minden korlátozás nélkül a legcsapongóbb fantáziával beszélhet a szónok kisebbségi kérdésekről, külpolitikáról, közgazdaságról, személyi kérdésekről és mindenről — ami csak eszébe jut. És a szónokok élnek is ezzel a szabadsággal. Egy-egy szónokot legalább két órát vesz igénybe, úgy, hogy egy délután legfeljebb két-három szónok beszélhet. Így történt, hogy Sándor Józsefnek is több, mint négy napig kellett várnia, míg beszédét elmondhatta. Az újságírók már tudják, vajjon a beszéd unalmas lesz-e vagy nem. A kormánypárti szónokoktól nem igen várnak vihart, ilyenkor előrelátható, hogy nem lesz izgalmas az ülés, és ilyenkor a szenátus folyosóján többen tartózkodnak, mint bent az ülésteremben. A szenátus az egyetem dísztermében tartja az üléseit, mert a szenátus palotájában, dacára annak, hogy már több mint tíz éve épül, még mindig csak a földszinti helyiségek készültek el. Az egyetem több mint hatvan éves épület. Kint esik az eső és a szenátus folyosójának egy része víz alatt van. Rossz a tető és a víz becsorog... A folyosón fehér abrosszal leterített asztalon rakta szét az egyik teremszolga a büffét. Néhány bonbonos skatulya és cukrászsütemény, meg egy doboz „rahat”. Itt a sze-

nátusban, minden olyan papírkálisan megy. A „büffe” előtt egy széken Meissner közmunkügyi miniszter ül, „rahatot” eszik. Manólescu pénzügyminiszteri államtitkár kiszaladt egy percre a folyosóra, hogy egy cigarettát elszívjon. Két román újságíró Sándor József szenátort „vallatja”. Az a bizonyos Capsabeli politikai ebéd furdalja még mindig őket, melyen állítólag néhány miniszter és a magyar parlamenti csoport egyes tagjai vettek részt. A román újságírók politikai szenzáció után szimatolnak. De Sándor József mosolyogva állja az ostromot.

— Politikai ebéd? kérdezi naiv arccal, igazán nem tudok róla, mit tudom én, talán egy étteremben ebédelték a miniszterek meg a magyar képviselők, vagy talán azt hiszik rólunk, hogy mi még mindig csak nyereg alatt puhított húst ebédelünk? Szabad nekünk is késsel s villával étteremben étkezni.

Több kormánypárti szenátor hallgatja a magyar szenátor elmesélgzését és egy perc múlva a folyosón már mindenki a nyereg alatt puhított husról beszél.

De hűnök jó — és plhegve szól...

Azaz a teremben tartózkodó újságírók egy teremszolgát kiküldenek értünk.

— Mi van?

A szolga, aki már számtalan ülészakot átélt és a legjobban orientált politikus, mosolyogva

szól: — Jó lesz beszélni urak, mert Barabás Béláról van szó.

Carada kormánypárti szenátor beszél, már több mint egy óra óta. Ravaszak ezek a szenátorok, ugylátszik észrevette, hogy ott kint a folyosón fők-szenátus alakult, és egy kis izgalmat akart provokálni. Ma a szenátusban két kérdés van, amire a szenátus rögtön reagál, a kisebbségi és a zsidó kérdés.

— Azzal vádoltak meg bennünket, mondta Carada szenátor, hogy mi hoztuk be a szenátusba Barabás Bélat, kijelenthetem, hogy már a liberális választói listán is ott szerepelt Barabás neve. A liberális szenátorok felugráltak helyeikről.

— Nem igaz, mi Barabást soha sem vettük fel semmiféle listára.

Letartóztattak két arad megyei főhivatalnokot

Nagyarányu csempészést lepleztek le a román-magyar határon.

(Arad, dec. 9.) Az aradi államrendőrség néhány nap óta a legnagyobb titokban folytat nyomozást egy nagyszabású csempészés ügyében, amelynek szálai az Arad környékén levő határszéli községekbe nyulnak ki. A nyomozás szombatról vasárnapra virradó éjszakán szenzációs eredményt ért el, amennyiben a rendőrség két pécskai magasrangú hivatalnokot vett őrizetbe, a kik főtettesei voltak a nagyszabású csempészésnek. A csempészést az arad megyei Torna községben fedezték fel, ahol kiderült, hogy évek óta hoznak át a hatá-

ron a vámok megkerülésével oly árukat, amelyek magas vámtétel alá esnek. A szervezett csempészársaság Pécskán, Nagylakon, Tornyán és az összes közeli határszéli községekben működtek. A csempészés olyan hatalmas arányokban folyt, hogy a társaság tagjai mindnyájan vagyont gyűjtöttek. Rövid időn belül még meglepő letartóztatások várhatók.

— De igen, amikor önök a magyarokkal paktumot kötöttek... A liberálisok olyan lármát csinálnak, hogy nem lehet megérteni a szónokot. Amikor egy percre csend támad, Gyáriás Elemér szenátor feláll a helyén.

— Igemis kijelentem, hogy Barabás Béla fel volt véve a liberális listára is.

— De csak a községi választási listán szerepelt, mondja most egy liberális szenátor.

— Nem úgy van, mondja Gyáriás, az általános választások listáján is ott volt. (Ez a megállapítás kétségtelenül téves, mert Barabás tényleg csak a községi választások alkalmával szerepelt a liberális-magyar listán. A szerk.)

Az elnök már megelégedett a lármát, kis kalapács van a kezében, azzal üti az asztalát, míg újra csend lesz. A szónok ravaszul mosolyog, a célját elérte, a terem már tele van — szépen folytatja a beszédét... F.

Válogatott könyv- és levélpapírújdonságok, karácsonyfa díszek Sándor Ferencnél Arad

valami világhírű mester. Garonnai módszerével amugy sem vagyok megelégedve,

Azért nem volt meglegedve a módszerrel (bár ezt is elhallgatta bölcsen), mert Garonnai mester a próbaének után úgy kivágta, mint a tököt.

— Köszönöm... hálásan köszönöm, dadogja Lator, könnyekig meghatódva, barátja nagylelkűsége fölött.

Hat hét múlva újra találkoztak, Nyerges visszatért Milánóba.

— No, mit csinálsz? Hogy vagy? Mi van Glória kisasszonnyal? Udvarolgatsz-e neki?

Lator arca sugárzik boldogságtól.

— Angyal... valóságos fekete angyal... barátom... Glória meghallgatott. Ő is szerelmes belém. Megstrogok egy nagy titkot. Glória kisasszony ma már a menyasszonyom. Neked köszönhetem, pajtás... neked.

— Megörültél? — Én vagyok a világ legboldogabbjólégénye.

— S mi tevétt rajta, A hangja? — Az gyönyörű.

— Vagy a szem? — Az is szép.

— Vagy hogy olyan fekete? — Neki elfelejttem, hogy fekete.

— Mégis, mért veszed el? — Mert megszerettem... és mert nem is nagyon rossz parti. Tudd meg, cimborá, hogy Glóriának nemcsak a hangja nagyon szép, hanem a hozománya is. Az apja dúsgazdag buffalói vállalkozó... és képzeld... Glória kisasszony egymillió dollár hozományt kap.

TARCA.

Glória.

Írta: SZEKULA JENŐ.

Az énekmester előszobájában ketten ültek és vártak lázas remegéssel, amíg rájuk kerül a sor. A falak köröskörül színes szalagokkal és koszorúkkal elborítva, a poros babér és sárguló virág közé itt-ott díszes ezüstkoszorú és aranytöfeum is vegyült, a mester régi művészdícsőségének emlékei, mert va lamikor maga is nevezetes tenorista volt, aki nagy sikereket aratott európai és amerikai színpadokon, míg öszülő fővel hazajött szülővárosába, Milánóba, hogy énektanításnak szentelje hátralévő éveit. Nagyon öreg ember volt, a háta már görnyedezett, de így is feszős és fényes jelenség: majdnem két méterre nyúlt óriási s még mindig rettenetes erő lakozik azéles, oszlopos csontjaiban. Ha énekel zengő, tiszta hangokon, néha akkora magas c-éket vágott ki, hogy bámulattal tekint a ifjú tanítványai. Garonninak hívták.

A két magyar ifju először van ma itt: együtt tették meg az utat Budapestről. Szepelve várják, hogyan fogadja majd őket a mester. Sok függ attól.

Az egyik fiut Nyergesnek hívják: zömök, napsütötte arca, proszopozás, hetykebajuszu matalember: baritonistának indult. A másik Lator névre hallgat: nyulánk, szőke, sápadt és szeplős. Ő a tenorista. Nagyon jó barátok ők ketten.

A szolga a benyílóban ülteti le őket. — Nem lehet most zavarni a mestert,

— mondja félig sugva. — Glória kisasszony van nála.

— Ki az a Glória?

— Amerikai lány. Itt tanul ki nálunk. Az ajtó félig nyitva, azon át kiszűrődik a zongora hangja. A mester maga ül a zongoránál és kíséri a lányt. Tiszán hangzik az ének.

A két ifju szájtátva hallgatja. Mintha megnyílt volna a mennyezet, s óriási templom boltível alatt ülnek, vagy egy nagy opera árkádjai alatt.

— Ennél egyszerűbb énekesnőt még nem látott a világ.

— Csak a tündérek énekelnek így.

— Égi tünemény... csoda.

— Barátom, én már is félig szerelmes vagyok Glóriába.

— Én is.

— Leborulok eléje... úgy fogom csókolni öltözékének a szegélyét.

— Én pedig meg fogom kérni a kezét. Feleségül fogom venni.

Nyerges és Lator ellenséges indulattal néznek össze.

Kinos... feszítő csönd. Csak a zongora halk futamait hallani és Glória kisasszony magas, szárnyaló trillái csempenek.

— Butaság... — morogja Nyerges.

— Nem fogunk összeveszni egy ismeretlen amerikai lány fölött.

— Hanem?

— Huzzunk sorsot. Akinek a szerencse kedvez, az udvarolhat Glóriának.

— A másik visszavonul.

— Itt a kezem.

— Tehát... szerencse föl... Fej vagy írás.

küzdelmet. Nyerges fejre szavazott. Lator írásra. A szerencse Nyergesnek kedvez. Ő marad a győztes. Glória kisasszony a megállapodás értelmében immár az övé, ha csak az amerikai kisasszonykának, aki mégis csak a legérdekeltőbb fél az ügyben, nincs ez ellen valamelyes kifogása.

Lator elsápad.

— Jó... hát félreállok az utadból. Máris veszem a kalapomat és megyek. Csak holnap jelentkezem a mesternél. Te csak ismorkedj, Glóriával.

Eltűnik. A barikonista magára marad. Heves szivdobogás vesz erőt rajta hirtelen. Ime nyílik az ajtó: megjelenik a tünemény a kerek föld legszebb női hangjának tulajdonosa. Mögötte a mester erőteljes, hatalmas alakja.

Nyerges lejtében majdnem hátraesett a széken.

Glória kisasszony néger lány volt. Se nem szép, se nem rút, — vonásai elég szabályosak — alakja karcsu, öközéke előkelő ragyogó — és még kedvesen mosolyog is. Mégis csak szerencsen. Bőre fekete, akár a szurok. Nem az ő esete. Ezért kár volt öre mennie legjobb cimborájával.

Feláll. Esetlenül bemutatkozik.

Este Nyerges találkozik a barátjával. Nem árulja el neki, hogy az énekesnő néger, s hogy pillanatok alatt kiábrándult belőle: inkább a nagylelkű játssza.

— Hát átengedem neked Glórlát, fiu... látom, félig szerelmes vagy bele. Udvarolhatsz neki bátran. Én úgy is elutazom. Rapallóba megyek: ott tanít

Szenzációk volt osztrák-magyar hadvezérek párviadaláról

Amikor Ferenc Ferdinánd Hötzenorfi Conrad helyett Terstyánszkyt akarta a vezérkar főnökévé tenni.

(Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségétől.) Néhat Ferenc József év-tizedeken át hűségesebb iohadsegédének, Bolfras bárónak hátrahagyott iratai között nem egy rendkívül érdekes történelmi dokumentum akad. Ezekből való az az eredeti levél is, melyet Terstyánszky lovassági tábornok, a budapesti 4. hadtest egykori parancsnoka írt Bolfrasnak. A levelet nem éppen írta, mint inkább az teszi érdekessé, hogy főhőse Ferenc Ferdinánd trónörökös. A levél 1913. szeptember 12-én Budapesten íródott.

Már napok óta nyomja a lelkiismeretemet — ugymond Terstyánszky — hogy nem voltam őszinte Kegyelmséggel szemben. Hogy kérés nélkül in medias res kezdjem, alázatos tisztelettel jelentem, hogy a múlt napokban a császári Fensége Blüdnachba rendelt és ott kiltásba helyezte, hogy Conrad báró utódának akar megtenni. Együttal közölte velem kívánságait, amelyek szerint a vezérkart irányítanom kellene. Bár elvi eltérés nem volt közöttünk, néhány napi haladékokat kértem a megfontolásra, majd levélben jelentettem a császári Fenségének, hogy kész vagyok a felelősségteljes állást elvállalni. Súlyos lelkiismeret volt, mert nem szívesen válok meg a 4. hadtesttel. Ha azonban csakugyan arról győződtem meg, hogy a Fensége bizalmával kegyeskedik kitűntetni, az volna a leghatalmasabb energiájára, hogy erre a bizalomra érdemes igyekezsem lenni, amennyire ezt győngye erőim megengedik. Utódomnak Kövess gyalogsági tábornokot bátorítkodom ajánlani. Boldog voltam, hogy jelenlegi állásomban a hadsereg és a magyar politika vezetésében közlök. — pártkülönbség nélkül — jó viszonyt tudtam teremteni és életem legnagyobb szomorúsága volna, ha ez a szívós munkám, amely nekem a császári katonának, éppen nem volt könnyű, félmunka maradna.

Most, hogy leírtam e sorokat, valóságosan kőszikla szakadt le a szívemről! Amióta Blüdnachban voltam éjjel-nappal új rendeltetésemre gondolok és sohase éreztem magamat ily kevésnek, mint most. Mégis tudom, hogyha a súlyos óra csakugyan elkövetkezik, ettől a lidércnyomástól is megszabadulok.

Bolfras nyilván meglepte ez a levél, jóllehet tudta, hogy a nyakas Conrad és a még nyakasabb trónörökös között komoly konfliktus idézett fel a híres Redl ügy. Mégis hirtelen érte az a hír, hogy a trónörökös a „vasöklünek“ tartott tábornokot akarja Conrad helyére tenni.

Terstyánszky levele mindenestre följött jellemző annak a megítélés szempontjából, ami nemsokára e levél után a Tabor mellett lefolyt hadgyakorlat során Conrad és Ferenc Ferdinánd között történt.

Amikor Conrad szeptember 14-én a trónörökösnek, mint legfőbb hadúrul jelentkezett, a trónörökös már bizonylagosan fogadta. Amikor pedig Conrad elmaradt a vasárnapi tábori miséről, Ferenc Ferdinánd magához hívatta.

— Miért nem volt a templomban? — formédt rá a trónörökös.

Conrad hivatalos elfoglaltsággal mentegetőzött.

— Vallási nézeteit ismerem, de ha én elmegeyek a templomba, akkor Önnek is ott a helye.

Másnap újabb jelét tapasztalhatta Conrad annak, hogy a trónörökös kegyét elvesztette, mert Ferenc Ferdinánd nem törődve azzal, hogy a körülötte állók hallják, formálisan lehordta Conradot azért, hogy a főhadiszálláson az autók nagy összevisszaságot okozva robogtak ide-oda. De még hátra volt a fekete leves. A hadgyakorlat második napján a trónörökös a Conrad terveit szerint följött hadműveleteket hirtelen megszüntette s Conradnak szótlánul kellett el-
tűnni, hogy a trónörökös új stratégiai „feltevést“ adott ki, amelyről előzően sem Conradot, sem Irodáját nem tájékoztatta. Ez volt a legsúlyosabb arculcsapás.

Szeptember 17-én azután megtörtént a nagy támadás, amelyet tréfásan „Zsófiaütközetnek“ neveztek el, mert Hohenberg Zsófia hercegnő jelenlétében folyt le, aki végignézte az ő tiszteletére megrendezett lovasrohamot is. Conrad — nehezeltve — a háttérben tartózkodott és a csapatok diszfelvonulását be sem várva, ellovagolt, hogy a legköze-

lebbi vonattal Bécsbe utazzék. Conrad látta, hogy ezuttal a trónörökös viselkedése vele szemben nem temperamentumának már megszokott kitérése volt, hanem célzatos mellőzés. A trónörökösnek egy megjegyzése megerősítette ezt a feltevést. Ugyanis utközben Ferenc Ferdinánd Wallensteinről, Konopist egykori uráról ejtett szót és ezt mondta:

— Egyszerűen érthetetlen, hogy ilyen okos ember hogy tévelyeghet ennyire...

Conradnak nem ok nélkül támadt tehát az az érzése, hogy Ferenc Ferdinánd benne egy új Wallensteinet lát.

Terstyánszkynek Bolfrasnak írott le-

vele annak bizonyosága, hogy a trónörökös már az említett hadgyakorlat előtt elejtette Conradot. Az utolsó pillanatban azonban a trónörökös egyik legbizalmasabb embere megváltoztatta elhatározását. Ezt pedig Brosch ezredes, a tiroli vadászrezd parancsnoka, régebben Ferenc Ferdinánd segédtisztje volt. Az ő befolyására azután szeptember 25-én a trónörökös a Belvedereből nyíjas hangú levelet írt Conradnak, amelyben bensőségesen kérte Conradot, maradjon a helyén. Néhány hét múlva, a lipcei csata emlékünnepekor azonban újabb, még hevesebb összetűzés történt

a trónörökös és Conrad között. Ezt Krobatin hadügyminiszter egyenlített ki. Conrad utóbb megtudta, hogy Terstyánszky tartott igényt helyére, azonban nem nehezelt Terstyánszkyra, sőt amikor 1915. szeptemberében a belgrád támadás előtt Tisza István gróf és Terstyánszky, aki a vajdasági haderő parancsnoka volt, összetűztek. Conrad határozottan Terstyánszky mellé állott, ezáltal azonban eredmény nélkül, mert Ferenc József Tisza István grófnak adott igazat és Terstyánszkyt a kellett adnia a parancsnokságot Kövess tábornoknak. A levélben feltűnő momentum Terstyánszky édeskés, nem őszintén alázatos hangja. Jellemző, hogy a trónörökös nem császári és királyi fenségnek, hanem pusztán császári fenségnek szólítja és önmagáról is, mint császári generálisról beszél. (h. h.)

Első pályázó az ezer lejes díjra.

Riport, mely csak az Aradi Közlönyben jelent meg. — Egy érdekes példa. — Néhány szónyi figyelmeztetéssel is lehet díjat nyerni.

Az Aradi Közlöny 1000 lejes hírpályázata Erdélyszerte nagy érdeklődést keltett. Már az első napokban tömegesen keresték fel szerkesztőségünket részint olyanok, akik a pályázat részletei felől kértek felvilágosítást, részint pedig, akik már eseménytudósítást hoztak be. Az érdeklődőknek felvilágosításképpen, a hírhezők számára pedig szemléltető példaként megírjuk itt az Aradi Közlöny legutóbbi számában megjelent egyik érdekes riport történetét:

Egy aradi úr tudomást szerzett Lengyel Irén férjének a csehszlovák határon történt letartóztatásáról. Nyomban értesítette szerkesztőségünk egyik tagját az eseményről. Munkatársunk utá-

najárt az ügynek és más oldalról is megerősítést kapott a hír valódiságát illetőleg. Bővebb, részletesebb adatokat szerzett és az értesítést riportként dolgozta fel. Inne egy kitűnő példa: Farnembum Izidornak, a kitűnő primadonna férjének letartóztatásáról szóló hírt egyik olvasónk juttatta el hozzánk azzal, hogy pályázik vele az Aradi Közlöny 1000 lejes díjára. Az értesítést felhasználtuk és dacára annak, hogy a riport alá egyik munkatársunk neve van írva, mégis a hír beküldőjét soroztuk be a pályázók sorába, mert a pályázat minden feltételének megfelelt: 1. a tudósítás valóban megtörtént eseményről szól; 2. érdekes hírt tartalmaz; 3. az összes erdélyi lapok közül elsőnek az

Aradi Közlönyben látott napvilágot.

A hírpályázatunk iránt nagy mértékben megnyilvánuló érdeklődést tekintve, meg vagyunk győződve arról, hogy a hó folyamán a fentebb említett hírek kívül még számos értesülés fog beérkezni hozzánk és a szóban levő riport történetét csak a pályázati feltételek szemléltetése kedvéért és műhelytartás végett írtuk meg. E hónap utolsó napján ül össze a szerkesztőségi zsinori, amely alapos mérlegelés után fogja az 1000 lejes díjat a legérdekesebb, leghatásosabb, legérdekesebb hír beküldőjének odaítélni. A hírpályázat december havi eredményét az Aradi Közlöny újévi száma fogja közölni.

MAV. vagonokat kaptak az aradi fakereskedők.

A szokatlanul hosszú meleg időjárás megkönnyítette Erdély tüzfifaellátását.

(Arad, december 9.) A mai nappal — ugylátszik — befejezteknek tekinthető a szokatlanul hosszú nyár, az őszi tavasz, amellyel annyit foglalkoztak a meteorológusok, meg az amatőr-tudósok. Ma már csatakos uccák és fohéres háztetők hirdetik, hogy a Természet lehet nagyon szeszélyes, de örök rendje mégsem változik meg úgy könnyedén, máról-holnapra. Annak idején, amikor még a novemberi nap májusi meleggel készített csodálkozásra az embereket, a köztudatban az a vélemény kapott lábra, hogy a szokatlanul meleg időjárás nagy károkat okoz a kereskedelemnek, főleg pedig a tüzelőanyagkereskedőknek, akik a meleg miatt aligha képesek áruikon oly mennyiségben tudni, mint máskor. Megkérdeztük az egyik legnagyobb aradi fakereskedőt, hogy a hosszúra nyúlt nyár milyen hatással volt az üzletmenetre s munkatársunk az alábbi felvilágosítást kapta:

— A szokatlanul hosszú nyár semmiféle veszteségeket nem okozott nekünk, nem csökkentette a forgalmat, még pedig ama egyszerű oknál fogva, mert bármilyen hideg is uralkodott volna novemberben, vagy esetleg még korábban is, ugysem tudunk volna tüzelőanyagot szállítani. A helyzet ugyanis az, hogy mindezekig nem álltak vagonok rendelkezésünkre, tehát rendeléseinknek sem tudunk volna eleget tenni.

— A közönség szempontjából csak örvendetes tény lehet az, hogy a tél csak most kezd beköszönneni, mert ha már novemberben lett volna ilyen hideg, igen sok embernek fütetlen szoba jutott volna, hiszen a szállításokat csak most kezdhették meg. A napokban ugyanis a MAV-tól kaptunk annyit kölcsönkocsit, hogy a tüzelőanyag-szállításokat magyarából le tudjuk bonyolítani és így Erdély téli faellátása rövidesen biztosítottnak látszik.

— Sokkal rosszabb azonban ebben a tekintetben a helyzet az

őhíráltságban. Bucuresti például tudomásunk szerint egyáltalán nincs ellátva fával és a főváros lakosságának nagyrésze, alighanem erősen szenved a mostani időjárás miatt, ott különben a kapott értesülések szerint sokkal hidegebb van, mint nálunk, hisz, mint ismeretes, Bucuresti és környékén már napok óta rendkívül heves hóviharak dúlnak.

— Számbavehető anyagi kárt csak az okozhatott volna a tüzfifa-kereskedelemmek, ha egyáltalán nem következtek be a hideg időjárás és a további hónapokban is olyan meleg marad, mint eddig. Erre azonban most már aligha lehet számítani, mert a jelek azt mutatják, hogy a tél ezuttal visszavonhatatlanul s komolyan megérkezett.

Nincs felebbezés

Arad új tanácsa ellen. Külön futár vitte Bucurestibe az alakuló jegyzőkönyvet.

(Arad, december 9.) Tegnap járt le a felebbezési határidő, a meddig az alakuló tanácsülés határozatai ellen felebbezést lehetett benyújtani. A határidő lejártával Olariu István városi vezértitkár elkészítette a jegyzőkönyvet és külön futár vitte fel tegnap este Bucurestibe. A tanácsüléssel kapcsolatban néhány napja az a hír terjedt el Aradon, hogy annak határozatait megfelebbezték. A törvény szerint azonban a felebbezést a városhoz kell benyújtani, a hírrel szemben tegnap estig semmiféle felebbezés nem érkezett be. A jegyzőkönyvben Olariu István vezértitkár külön le is szögezte, hogy a határidő eltel-

téig Aradvároshoz nem érkezett be felebbezés a tanácsülés ellen. A futár ma már Bucurestibe érkezett az aktákkal és a minisztérium — amely csak a határidő elteltére várt — előreláthatólag vagy a mai, vagy a holnapi nap folyamán döntést hoz az ügyben és ugyanekkor megtörténik Arad polgármesterének a kinevezése. Magánértesüléseink arról számolnak be, hogy Arad polgármesterévé Angel István dr.-t nevezik ki, aki jelenleg is Bucurestiben tartózkodik és valószínűleg ő magával is hozza kinevező okmányát.

— Megoperálták a volt bolgár királyt. Münchenből jelentik: Ferdinánd volt bolgár királyt üzleti operációnak vetették alá. A műtét sikerült.

Karácsonyra ifjúsági iratok nagy válogatásában legolcsóbban
Oláh Sándornál Arad.

Művészet.

Az aradi Városi Színház hétfői műsora. Péntek: Hoffmann meséi, opera. (Gellért Pál karmester 25 éves jubileuma. (Bérlet-szünet) Szombat: Leányvásár, operett (B. bérlet.) Éjjel 11 órakor: Csalj meg édes, vigjáték. (Csak felnőtteknek.) Vasárnap délután három órakor: Akácavirág, daljáték. (Mérsékelt helyárak.) Délután 6 órakor: Darázsészek, vigjáték. (Mérsékelt helyárak.) Este 9 órakor: Muzikus Ferkó, operett. (Uj szereposztásban. Bérlet-szünet.)

Gellért Pál jubileuma. Pénteken lesz Gellért Pál karmester jubliáris ünnepe, amely ki fog emelkedni a sablonos ünnepek keretéből. A műsort a "világ színpadon" „A holló hollandi” című opera nyitánya vezeti be, amelyet a jubiláns vezetésével a filharmonikusok zenekara ad elő. Ezt követi „Hoffmann meséi” előadása. Vendégként fellépnek Gellért régi pálvatársai: Z. Várady Margit, Tibor Lórá, Róna Dezső, Ocskay Mihály, Ladiszlav József, továbbá Zöldhelyi Anna, Szentgyörgyi Mária, Deésy Örvössy, Olasz, Győző, Kővári és Révész. A velencei képen Effy Ghysa táncosnője Gellért Melinda vezetésével klasszikus táncokat ad elő. A csoportban részt vesznek: Barbara Iris, Dénes Böske, Cighy Sári, Kúri Klárka, Pál Piri és Szömörkényi Magda. Előadás után a Fehér Keresztben társas vacsora lesz.

Leányvásár. Jacobi híres operettje a Leányvásár kerül színpadra szombaton a főszerepekben Zöldhelyi Annával és László Bandival.

Csalj meg édes. Szombat éjszaka kizárólag felnőttek számára rendez előadást a színház. A Csalj meg édes című színporkázóan szellemes, pikáns francia bohózat van műsorra nagyszerű szereposztásban, pompás előadásban.

Muzikus Ferkó új szereposztásban kerül színpadra vasárnap este. Ezúttal először játszanak a népszerű Zerkovitz-darabban Zöldhelyi Anna és László Bandi. Vasárnap délután 3 órai kezdettel a nagyszerű Akácavirágjáték játszák, délután hat órakor pedig a legbájosabb angol vigjáték, a Darázsészek van műsoron.

Móricz Zsigmond felolvasást tart az aradi kulturpalotában. December 16-án nagy irodalmi esemény lesz Aradnak. — Móricz Zsigmond, a nagy író, aki most vendége Erdély magyar városainak és legutóbb a nagyváradi közönség előtt leírhatatlan nagy lelkesedés mellett tartotta meg felolvasását, eljön Aradra is, hogy az itteni újságíró-szervezet javára egy felolvasó-estélyt tartson a kulturpalotában. Felesleges Móricz Zsigmondról dicséret jelzőket írni, hiszen nagy küzdelmek árán kibontott művészetét mindnyájunknak ismerőse. Az ő magyar zsemle most személyesen fog bemutatkozni az aradi publikumnak, amelynek alkalma lesz élvezni az ő egyéni előadásában megnyilatkozó súlyos zamatát.

Helge Lindberg holnapi hangversenyének különös érdekessége

Bach's Haendel legszebb áriáin és Schumann, Berlioz, Gounod és Moussorgsky dalain kívül Aradon

még soha elő nem adott melábus finn népdalokat interpretál a világhírű csodáénekes. A zongorakiséretet a

kitűnő Freund Leó látja el, aki a műsoron két magánszámával is szerepel.

Orlási főlényel győzött a magyar kormánypart.

A szerdai választáson 103 mandátum közül mindössze 8 ellenzéki. — Csendőr sortűz a váci kerületben, ahol Andrassy Gyula gróf kibukott.

(Az Aradi Közlöny Budapesti tudósítójának távirata.) A jövő esztendő január 25-ére hívták össze a magyar országgyűlést a képviselőválasztások szünetén, december 8-án megkezdődtek. Tizenhárom vármegye területén folyt le szerdán a választás, amely az első napon a kormányra rendkívül kedvező eredménnyel zárult; 103 választókerület közül mindössze három küldött ellenzéki képviselőt. Az Araddal szomszédos Csanád, Arad és Torontál vármegyéből az alábbi részletes eredmény érkezett: Battonya: Bárány Péter egységspárti hivatalos jelölt egyhanguan megválasztott képviselő. Makó: Petrovics György egysp. hiv. 3518. Teszling József pártokivüli 1652. Megválasztott képviselő Petrovics György 2208 szótöbbséggel. Nagylak: (Apátfalva): Urbanits Kálmán egysp. hiv. egyhangulag megválasztva. Elek: Rubinek István egysp. hiv. 2398. Hencz Károly ker. szoc. gazdapárt 871. Megválasztott képviselő Rubinek István 1607 szótöbbséggel.

Külön érdekessége a választásnak, hogy rendkívül nagy volt az egyhangu mandátumok száma, a 103 kerület közül 52, míg a másik 51 kerületben túlnyomó részben az egységes pártiak győztek a választásokon. Alig két helyen volt erőteljesebb küzdelem.

Kunszentmiklóson Mokcsay Zoltán egységspárti (hiv.), Kelemen Kornél egysp. és Héjjas Iván fajvédő küzdöttek a mandátumért. Az eredmény a következő: Héjjas 2481, Kelemen 2034, Mokcsay 1816. Kelemen és Héjjas között pótválasztásra kerül a sor.

Pakost József a polgári ellenzék egyik vezérének Morozon buktatta meg Madarász Elemér egységspárti 900 szótöbbséggel. Payer Károly, a bánvamunkások vezére elenyészően csekély szavazatot kapott a dorogi kerületben. Az ellenzék mindössze három mandátumot szerzett és pedig Apponyi Albert gróf, Sigray Antal gróf és Wachtler János polgári ellenzéki (Nezsider) személyében.

A választásoknak kétségtelenül egyik legnagyobb szenzációja hogy Andrassy Gyula grófot kibuktatták a parlamentből. Ebben a kerületben különben az izgalmak oly magasra lángoltak, hogy véres összeütközés is történt, amelynek során két ember meghalt. Három súlyosan megsebesült a csendőrök golyójától. Szabóky Alajos dr. pénzügyi államtitkár és Andrassy Gyula gróf küzdöttek a váci kerület mandátumáért. A hatóságok minden rendelkezésükre álló eszközt felhasználtak arra, hogy Andrassy Gyulát kibuktassák a parlamentből és emiatt izgalmas harc folyt minden községben Andrassy hívei és a választási küzdelmet irányító hivatalos tényezők között. Hornyánszky Zoltán dr., Andrassy főkortese auton járta a kerület falvait és Vácátóton megdöbbenve hallotta, hogy délig mindössze egy szavazat esett Andrassyra. Szabóky

191 voksával szemben. Közben történt, hogy az Andrassy-párt egyik kortesét, Szlovák Gábort a csendőrség letartóztatta. A templomból kijövő mintegy négyszáz főnyi tömeg a hír hallatára a község háza elé vonult és hangosan követelték Szlovák Gábor szabadonbocsátását. Nyolc csendőr védte a választás színhelyét képező község házat és mikor már az izgatott hangulatú tömeg egészen a kerítéshez szoritotta őket, a csendőrök sortűzet adtak. A néhányatt-homlok menekült a térről, amelyen két halott és három sebesült maradt. A halottak: Baksza Istvánné (az egyik Szabóky-párti kortes édesanyja) és Halász Mihály 27 éves legény. Bagyánszky János, Gulyás Mihály és Szlovák Mihály súlyosan megsebesültek.

A csendőrség tekintettel a lakosság izgatott hangulatára, erőszakkal érkezett Vácról és megszállta Rátót községet. Vácutt este hirdették ki a választás eredményét, amely szerint Szabóky 4538 szavazatot kapott Andrassy 1097 szavazatával szemben és így 3441 főnyi szótöbbséggel képviselővé választották Szabókyt. Andrassy Gyula gróf tehát nem lesz tagja az új magyar országgyűlésnek.

A rátóti véres incidens három sebesültjét ma Budapestre hozták. A Rókus-kórházban megállapították, hogy Bagyánszky és Gulyás állapota igen súlyos, mert a golyó tüdejükbe hatolt, azonban minden remény meg van arra, hogy a két sebesültet megmentik az életnek. A harmadikról, Szlovák Mihályról nem tudják még, hogy melyik kórházban helyezték el. A hivatalos körök a legerélyesebb vizsgálatot rendelték el, s ekkor megállapították, hogy délután három órakor még rendben folyt a szavazás, de Andrassy gróf főkortese, Hornyánszky dr. beszédet intézett a tömeghez és ezután történt az incidens a tömeg izgatott hangulatából kifolyólag. A szavazatszedő küldöttség elnöke elrendelte, hogy a csendőrség teremtsen rendet a zajongóknál. A csendőrök kiszoritották a tömeget a község háza udvaráról, azonban az emberek újra megkísérelték a behatolást. Kövel dobálták a csendőröket, azt kiáltották: El kell venni tőlük a fegyvert — mire eldőrdült a sortűz. A vizsgálat még folyik.

A kormány hivatalos közlése szerint az első napon megválasztott képviselők száma pártállás szerint ez: Egységspárt 87; ker. szoc. kigazda 10; fajvédő 1; pártokivüli ellenzék 1; polgári ellenzék 1, Pótválasztás 3.

Budapesti tudósítónk táviratozza: A választások mai második napján csak Kiskunfélegyházán választanak, ahol Horváth Zoltán Kossuth-párti áll szemben. Kiss István egységspártival. A kerületet a múlt nemzeti gyűlésen Horváth képviselte. A szavazás a leg-

nagyobb rendben folyik. Három órakor Kiss Istvánnak 956. Horváth Zoltánnak pedig 697 szavazata volt. A zárórát hét órára tűzték ki. Az eredményről lapunk zártáig nem érkezett jelentés.

A holnapi harmadik napon nyitnak szavazó kerületekben a második turmus zajlik le. A sorra kerülő 91 kerület közül csak 57-ben lesz szavazás, mert harminchétf kerületben egyhangú választás lesz. Ebből 28 mandátum a kormánypártra, 8 a keresztény gazdasági pártra, egy az agrárpártra egy, egy pedig a legitimista ellenzékre esik. Az 57 kerület közül 12 kerületben kormánypárti kormánypártival, két kerületben kormánypárti agrárpártival, kilenc kerületben kormánypárti fajvédővel, nyolc kerületben kormánypárti pártokivülivel, huszonegy kerületben pedig kormánypárti ellenzékivel áll szemben.

A pestkörnyéki titkos kerületben ma az esti órákban megkezdtek a szavazatok összeszámlálását. Valószínűleg két egységspárti, egy demokratapárti, egy szociáldemokrata és egy fajvédő jutnak mandátumhoz.

GRAMOFON legolcsóbban **OLÁH SANDOR**-nál

Megalakult Cluj új tanácsa.

(Az Aradi Közlöny cluj tudósítójának telefonjelentése.) A kolozsvári új városi tanács ma délután megalakult. Az állandó bizottság tagjai: Osvalda polgármester, Porutiu helyettes polgármester, Agarbiocanu a kulturális ügyosztály vezetője, Lucian technikai osztályfőnök; a szociális ügyosztály élén Terhes Gyula áll, a pénzügyi szakosztály vezetését Kovács Andrásra bízta, a gazdasági szakosztály főnöke Enescu, a jogügyi osztály vezetője pedig dr. Kertész lett.

Karácsonyra!

Díszek, ifjúsági iratok olcsón. Elegáns levelepapírok. Névjegyek, festmények és metszetek **KERPELNÉL, Arad.**

Amerikai multimilliárdos fömeggyilkossága.

(Az Aradi Közlöny távirata.) Párisban a Champs Elyseés egyik házában tegnap borzalmas gyilkosság történt. Payne amerikai multimilliomos, aki néhány hónap óta Párisban tartózkodik családjával, összeszóllalkozott beteg felesége társalkodójával és annyira dühbe jött, hogy elővette revolverét és lelőtte a társalkodónőt. Felesége sikoltására őt is megölte, majd amikor hirtelen kijózanodott és meglátta mit tett, maga ellen fordította a fegyvert és agyonlőtte magát. Mindhárman meghaltak.

A bucuresti-i királyi palota tüzkatasztrófia.

Elhamvadt a palota közép-traktusa. — Elpusztult dísztermek. — A Rövidzárlat okozta a tüzveszedelmet.

(Az *Arad* Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Arányaitól óriási tüzkatasztrófia mártaléka lett keddről szerdára virradó éjszaka a bucuresti-i királyi palota. A megdöbbentő szerencsétlenségről bucuresti-i tudósítónk az alábbi részletekben számol be:

Kedd éjszaka, valamivel 11 óra előtt, amikor a főváros éjjeli forgalma a legnagyobb, a lakosságot tüzriadalom lármája verte fel. A tűz a királyi palota központi szárnyán keletkezett, azon a helyen, ahol a személyzet lakásai vannak. A tüzet elsőnek a Calea Victoriei járó-kelők vették észre, mire a rendőrszemek értesítették a tüzoltókat, már hatalmas lángnyelvek nyultak a hófelhős ég felé. Ugyanakkor már a palotaőrök is telefonált segítségért s erre a tüzoltók teljes felszereléssel vonultak ki a katasztrófia színhelyére.

Lángokban a királyi palota.

Megdöbbentő panoráma borzalmas képét nyújtotta már a tüzoltók megérkezésekor a lángokban álló hatalmas épülettömb, amelyet szinte pillanatok alatt valóságos tüztengerbe olvasztottak be a rettenetes lángnyelvek, melyeknek vörös fénye kilométerekig világított el. Lehathatlan az az óriási pánik, amely ekkor urrá lett a főváros lakosságán. A veszélyes pillanatok alatt ürítettek ki a mulatók és éjszakai lokálok helyiségei és tízezrek sötét tömege dermedt félelemmel hömpölygött a katasztrófia színhelye felé, ahol ekkor már minden erejüket megfeszítve fogták hozzá a mentéshez a tüzoltók.

Miniszterek a tüzkatasztrófiánál.

Valamivel féltenekelőt egymásután érkeztek autón a katasztrófia színhelyére Averescu kormányelnök, Anghelescu palotaparancsnok, Mircescu hadügyminiszter, Ianovici szármegyed, Francu-lasi miniszter, Dobrescu állam főügyész, Mitileneu külügyminiszter, Goga belügyminiszter, Lucian és Manoilescu miniszterek, Teodorescu igazságügyminiszter. Néhány perccel később a törvényhozás házainak tagjai és a többi miniszterek is megjelentek, majd félkettőkor éjjel Miklós herceg is megérkezett a cotroceni palotából az akkorra már teljesen menthetetlenné vált palotaszegésénél. A herceg megindultan hallgatta végig Averescu jelentését a katasztrófia keletkezéséről és kérte Teodorescu polgármestert, kövessenek el mindent, hogy a tüzet lokalizálják. Ugyanis rendkívül növelte a veszélyt az a körülmény, hogy közvetlenül a királyi palota közelében hatalmas kőszerraktárak vannak s ha a tűz átterjed ezekre a veszélyes pontokra, az egész városrész a levegőbe röpiük. Szerencsére azonban erre már nem került sor, mert a tüzoltóknak emberfeletti erővel sikerült izolálniuk a lángoktól a veszedelemes épületeket.

Borzalmas pusztulás.

Éjjel után 2 órakor érte el tépőpontját a tűz. Mintha minden erejét akarná most kiadni, vad erővel csaptak fel a lángok az épülettömb minden részéből és

utána borzalmas robajjal omlottak össze a megsérült falak mennyezetei. Percekig fekete füst és fojtó por temette maga mögé a lángokat, utána azonban ismét elő-előtörték a vörös lángcsíkok s iszonyatos erővel égett tovább a palota.

Miklós herceg megdöbbenve érdeklődött, maradt-e élő lény, ember a palotában, mire többen felelnek, hogy a tüzoltók mindenkit kimentettek, sőt a királyi kincsek nagyrészét is sikerült még időben kimenteni.

Három óra felé jár az idő, amikor a tűz kezdi veszteni erejét és egymásután lohadnak le a bős lángnyelvek. Rövidesen teljes sötétség mered az előbb még vörös tüztenger felől s a titokzatos feketeség most még ijesztőbb. Percekig tart, amíg most már egészen megközelíthetik az elhamvadt palotát. A hőség még most is rettenetes, egy-két tüzoltó ájultan esik össze. A többi azonban nem gondol veszélyre, megy előre. A csakányok bele-vágnak valamibe s a következő pillanatban ismét borzalmas szikrazápor villan fel a mély sötétségből. A tűznek azonban már vége. A lángok elvégezték a szomorú katasztrófiát s amit veres foguk elért: minden elpusztult.

Hogyan keletkezett a tűz?

A vizsgálat a hajnali órákban a legnagyobb eréllyel kezdődött meg s azokat a rendőrhatalóságok fejei személyesen vezették. Kihallgatták az udvari személyzet minden tagját s ekkor derült ki, hogy a tűz voltaképpen már délelőtt 11 órakor keletkezett a konyhában. Ugyanis még reggel észrevették, hogy a személyzet konyhájából kivezető kéményben a felgyült korom meggyulladt és parázosan ég. Néhány kanna vizet locsoltak rá s az egyik lakáj, aki személyesen mászott a kéménybe, megállapította, hogy a tűz teljesen kialudt. Ennek dacára azonban kihívták a tüzoltókat, a kik szintén csak azt állapíthatták meg, hogy a tűz kialudt és egyáltalában nincs aggodalom a veszélyre. Annál megdöbbentőbb volt, amikor teljesen váratlanul éjjel ismét kitört az eddig rejtőző tűz s a holtraíjelt lakajok és kukák az első pillanatban alig gondoltak másra, mint a saját életük megmentésére.

Óriási értékek pusztultak el.

A vizsgálat megállapítása szerint a tűz különösen a trón-, fogadó- és az ezüstteremben okozta a legnagyobb kárt. Mind a három gyönyörű terem sok értékes berendezési tárgyaival együtt teljesen elpusztult. — Némely elpusztult tárgynak szinte felbecsülhetetlen az értéke s tudni vélik, hogy a trónteremben volt hatalmas antik gobelin és két 4—8 méteres kristálytűkör, valamint az ezüstteremben elhelyezett hatalmas emlékmű, amely a „Sebesültek anyja” címet viselte, szintén érzékeny vesztesége a katasztrófiának. A tűz mártaléka lett az a történelmi jelentőségű emlékmű is, amely az elhunyt Carol király 25 éves uralkodásának jubileumára készült s amelyet a nemzet ajándékozott volt királynak. Sulvos sérüléseket szenvedtek a különféle nagyértékű bronz és ezüstszobrok is, amelyeknek értéke szin-

kárt negyvenmillió lejre becsülik.

tén óriási. Az eddigi becslések szerint a kár meghaladja a 38 millió lejt, azonban nem tartják kizártnak, hogy a veszteség ennél is jelentősebb.

A megrongált palota főnkrement szárnyainak helyreállítási munkálatait még a tegnapi napon megkezdték s valószínűnek tartják, hogy még ebben az esztendőben sikerül eltüntetni a rettenetes tüzkatasztrófia nyomait.

Mi okozta a tüzet.

Ma délelőtt valóságos társulárhely volt a királyi palota. A tűz elpusztította a középső épület teljes berendezését, csupán a külső falak maradtak meg. A királyi vagyongazdálkodás azonnal hozzákezdett a helyreállítás munkájához és az újjáépítés tervének kidolgozásához, mert éppen a különböző ünnepségekhez szükséges termek pusztultak el. Valószínű, hogy a királyi palota egész fűtő és világító berendezését újjáépítik. Az első vizsgálat megállapította, hogy a tűz nem tulajdonítható a fűtőszervezet hibájának, mint azt kezdetben hitték. A tűz rövidzárlat következtében keletkezett a trónterem kupolájában. Konstatálták, hogy ott többszáz villamos vezeték van egymáshoz rendkívül közel összezúfolva, mert ott voltak elhelyezve azok a villamoskörtek, amelyek ünnepi alkalmakkor ragyogó fényvel árasztották el a trónt. A villamos vezetékek már elavultak voltak, számos vezeték-ről hiányzott a szigetelő, ezért keletkezett be a rövidzárlat. A villamoszikkra meggyújtotta a faburkolatot, amely öt órán keresztül lappangva, égett, azután átterjedt a padlás gerendáira és éjjel lángolobbant.

Megmentett értékek.

A királyi trónokat megmentették, ugyszintén a királyné onyxszékét is a briliánsokkal együtt, továbbá számos ékszer. Rembrandt két felbecsülhetetlen értékű képét, a gobelineket és az

Titokzatos hulla a vasuti sinen.

Borzalmasan megcsönkített holttestet találtak Curtici és Sofronia között.

(Arad, december 9.) Rejtélyes haláleset történt tegnap éjszaka a Sofronia—Curtici közötti vasutvonal mentén. Ma reggel a 452-ös számú órház pályára pályaelőmozgás közben az órház közelében a vasuti sinen egy a felismerhetetlenségig összezúzott férfiholttestre bukkant. Az esetről nyomában telefonon értesítette a curtici-i határrendőrséget, ahonnan a hivatalos közegek autón érkeztek az órházhoz. A férfi hullája, amelyet minden valószínűség szerint az est, vagy a korai hajnali vonat roncsolt borzalmasan össze, összezúgrodott helyzetben, balkez és bal láb nélkül, vérbefagyva feküdt a sínek között, míg lemetszett testrészei csafatokban ragadtak a sínekre. Szürke ruha volt rajta és szürke kalapját a töltés melletti árokban találták. A ruha és a cipő finom minősége arra enged következtetni, hogy a halott férfi a középosztályhoz tartozott, személyazonosságát azon-

összes díszedényeket. Elhamvadtotta ellenben a tűz Erzsébet királyné gyönyörű szobrát, amely őt, mint a sebesültek védőszobrát ábrázolja, továbbá Károly király egy nagy képét. A megmentett értékeket Anghelescu tábornok, udvari marsall lakására szállították. Felületes becslés szerint a kár mintegy negyvenmillió.

Mária királyné a palotában.

A királyi palota egyike a főváros legrégebb épületeinek, amely még Constantin Brancoveanu vajda idejéből származik. Megható látvány volt, hogy amikor a lángok a tróntermet kezdték veszélyeztetni, magasrangú tisztok, öreg tábornokok nem törődve a veszéllyel és a menyzet várható bomlásával, berohantak a palotába és sajátkezűleg hordták ki az értéktárgyakat. Nicolaeu tábornok, rendőrpapancsnok több ízben behatolt a lángok közé és minden menthető kimentett. A történelmi emléki tárgyakat, zászlókat, sikerült biztonságba helyezni. Mária királyné tegnap délután meglátogatta a leégett királyi palotát. A királynét láthatólag megindította a pusztulás nyomain. Részletesen informáltatta magát, majd a megmentett tárgyakat tekintette meg. György görög exkirály és Averescu miniszterelnök is meglátogatták tegnap a királyi palotát.

Új királyi palota.

A Lupta közli, hogy a királyi palota újjáépítésére már több terv készült el. Az egyik szerint a palotát régi minta szerint kellene restaurálni. Ez azonban óriási költséget igényelne, mert az épület nagyon régi és annak teljes újjáépítése többé kerülne, mint egy új épület emelése. Ezért felvetődött az az eszme, hogy új palotát építenek. Döntés még nem történt ebben a kérdésben. A királyi ház rezidenciája egyelőre a cotroceni palotában marad és ott fognak lefolyni a fogadások és más ünnepségek. Amennyiben tényleg új királyi palotát építenek, úgy a Calea Victoriei lévő palota két szárnyában történelmi muzeumot rendeznek be, a leégett középső részt egészen lebontják.

Titokzatos hulla a vasuti sinen.

Borzalmasan megcsönkített holttestet találtak Curtici és Sofronia között.

ban nem sikerült megállapítani, mert a zsebekben semmiféle iratot nem találtak. Különös azonban az is, hogy jó öltözéke dacára semmiféle értéktárgyat sem találtak a hulla zsebeiben, ami valószínűvé teszi, hogy az elegáns férfi büntény áldozata lett. A határrendőrség most szigorú vizsgálatot indított az irányban, vajjon öngyilkosság történt-e, vagy pedig az ismeretlen férfit azok helyezték a sínekre, akik előzőleg kirabolták.

Ha a lap kézbesítési helye megváltozik,

ha későn kapja a lapot,

ha nem kapja a lapot,

ha a lap kézbesítése körül bármilyen panasz van, kérjük a kladohivatalt értesíteni, hogy a szükséges intézkedést megtehessek.

H I R E K.

Milyen idő várható? A meteorológiai intézet jelentése szerint változékony, szeles és szárazabbra forduló idő várható, fagy-pont körüli hőmérséklettel.

Kisebbségnek Petrovici miniszternél. Bucurestiből jelentik: Petrovici miniszter holnap fogadja az erdélyi kisebbségi felekezetek küldöttségét, amely tárgyalásokat fog a miniszterrel folytatni a kisebbségi iskolák és egyházak államsegélye ügyében.

Babes-émléknap Aradon. Vasárnap délelőtt 11 órakor orvosgyűlés lesz az aradi városháza nagyteremben, ahol az aradi orvosszövetség Babes Viktor, a nemrégiben elhunyt egyetemi tanár emlékét méltatja. A gyűlésen dr. Cucu Vazul városi főorvos és dr. Löwinger Miksa ismert beigyógyász tart előadást az elhunytáról.

Befeg Bratianu volt miniszterelnök felesége. Bucurestiből jelentik: Bratianu Jonel felesége, Eliza skarlátban megbetegedett.

Zita Párisban. Párisból jelentik: Zita exkirályné ma megérkezett Párisba.

Aradi bírák vizsgálja. Pop Jenő dr. és Moldovan Sabin al-bírók, az aradi törvényszék bírói karának szimpatikus tagjai néhány nappal ezelőtt nagy sikerrel tették le Kolozsváron a bírói vizsgát. Érdekes, hogy ötvenhárom vizsgázó közül Pop s Moldován az elsők voltak, akik a feladott kérdésekre precíz feleleteket adtak, míg ezzel szemben a tizenhat nagyváradi jelölt közül egyetlen egy sem ment át a vizsgán.

Áthelyezés az aradi ügyészségen. Niculescu főügyész ma értesítette Buda Flamené ügyészégit tisztviselőt, hogy az elnöki osztály döntése alapján a törvényszék harmadik szekciójához osztották be szolgáltatáteleire. Bizonyára nagy sajnálatot fog kelteni áthelyezésének híre azok között, akiknek ügyes-bajos dolgukban ez a nagy praksszissal rendelkező tisztviselő — aki tizennyolc éve teljesít szolgálatot az ügyészségen — mindenkorra szívesen szolgálatukra állott.

! Holnap feje Lindberg!

Az absentisták birtoka. Bucurestiből jelentik: Ismeretes, hogy a párisi döntőbírótság előtt tárgyalás alá kerül a románai kisajátítások ügye. A kormány a döntőbírótság illetéktelenségének megállapítását fogja kérni. Az absentisták ügyében a döntőbírótság december 15-én ül össze. Az elhalasztás oka a svéd döntőbíró betegsége. A magyar földbirtokosok tudvalegyőleg keresetükben a trianoni békeszerződésre hivatkoznak, amely szerint magyar alattvalóknak a volt csehszlovák-magyar monarchia területén fekvő javai nem likvidálhatók s nem kobozhatók el. A kereset szerint ebből az következik, hogy azok ki sem satátíthatók. A kormány álláspontja az, hogy a kisajátítás általános, országos reform volt, amelyet mindenkivel szemben alkalmaztak, tekintet nélkül és a földosztásban románok és magyarok is részesültek. Ez a kérdés nem is kerülhet a vegyes bíróság döntése alá, mert ez Románia szuverenitásának súlyos megsértését jelentené.

Eásodsor is megeperálták a királyt.

Öfelsége állapota kitünő. — Elutazott a francia orvostanár.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i fűdosítójától.) Hivatalos jelentés szerint Hartmann párisi professzor ma délután végrehajtotta az uralkodón azt a kiegészítő műtétet, amelynek szüségét már az első operációnál jelentették. A műtét nagyszerűen sikerült, az uralkodó kitünően érzi magát. Az udvari minisztérium ma a következő hivatalos bulletint adta ki az uralkodó egészségi állapotáról: Hartmann professzor a király pénteki operációja alkalmával már jelzett kisegítő sebészeti műtétet elvégezte, amely után az uralkodó állapota kitünő. Hartmann a Simplonnal már el is hagyta az országot. Öfelsége a

király az éjszakát igen jól töltötte; hőmérséklet 36,8; érverés 70; általános állapot rendkívül kiegyesít.

Az operáció következtében a szenátus válaszfeliratát nem fogják a szokásos ceremóniákkal átnyújtani, hanem a szenátus elnöke a választ átadja az udvari miniszternek, aki azt átnyújtja a királynak.

A királyi ház minisztere csütörtökön este a következő orvosi bulletint adta ki: Öfelsége a király az éjszakát igen jól töltötte. Hőmérséklete 36,4, érverés 64, általános állapot mindinkább kiegyesít.

Oriási aranyu selyemcsempészsés Curtici-on.

An eddig megállapított bírág meghaladja a tízmillió lejt

(Arad, december 9.) Páradanul álló és nagyarányu selyemcsempészetet leplezett le az aradi vámbívatat főnöke és az államtitkosági hivatal egyik komisziája. A vámbívatat főnökének felhívta, hogy nemrégiben a temesvári vonaton nagymennyiségű selymet hoztak Aradra. Figyelmeztette Stöpu komisziárt, aki nyomozni kezdett és megállapította, hogy az Aradra való selyemszállítást egy glogováci asszony végzi. Megtudta azt is, hogy az asszony nemcsak Aradra, hanem Temesvárra is állandóan szállít selymet. Stöpunak egyszer akkor sikerült a glogováci asszonyt leleplezni, amikor épen nagyobb selyemszállítmányt vett át és bevitte lakásába. Házkutatást tartott nála és több csomagot foglalt le, melyekben összesen harminhat kilogramm selyem volt. Az asszonyt, akét Wágner Ferencnek hívnak, kihallgatták és vallomásától kiderült, hogy a csempésztést egy temesvári kereskedő segítségével évek óta folytatja.

A vámbívatat és a komisziár az ügyészség felhatalmazásával házkutatást tartott Cuttendorf temesvári kereskedőnél és iratal között rengeteg Bécsből és Prágából kettezett, selyemárúkról szóló számlát találtak és viszont az is beigazolódtott, hogy az áruk vámbívatáson kerültek be az országba. Kiderült, hogy a csempészsés már évek óta folyik és a jelek szerint a csempésztársaság több tagból állott. A nyomozás megindult a csempészek és társalk felkutatására és a nyomozó hatóságok valószínűnek tartják, hogy rövidesen az utóbbi idők legnagyobb csempészetét sikerül leleplezni. A számlák által jelzett és a lefoglalt selyemárúk olyan jelentős tömeget tesznek ki, hogy az eddigi büntetés összege felülmúlja a tízmillió lejt.

A tisztviselők fizetésemelése.

Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata: Manolescu pénzügyminiszteri államtitkár ma délelőtt ismertette a sajtó képviselőivel az állami és köztisztviselők fizetésjavításánól szóló törvényjavaslatot. Eszerint a tisztviselőket harminchat fizetési osztályba osztják be s az elsőben 15 arany lejt, a harminchatodikban pedig 300 arany lejt volna a havi fizetés összege. A katonai aktívok és ezekkel egy osztályba sorozott állami alkalmazottak fizetését havonta 2000 lejjel, a tisztviselőket 2500 lejjel, a tábormások fizetését 3500 lejjel emelik. A tisztviselők családi illetményeit az alábbi összegekben állapították meg: feleség után havi 200 lejt, egy gyermek után havi 200 lejt, kettő után havi 400 lejt, három vagy több gyermek után havi tízszáz lejt pótlóletmény jár.

Bálli idényre legelegánsabb frakk és smokingok készülnek Gross és Rendynél
Arad, Uj Neuman-ház.

Molnár Ferenc Párisban. Párisból jelentik: Molnár Ferenc kedden délelőtt Párisba érkezett és még aznap délután megkezdte új darabja, a Játék a kastélyban című anek-

dotla próbáinak vezetését az Odeon-színházban. Gemder, a színház európai híru igazgatója felkelt betegágyából és színészel élén a színpadon üdvözölte Molnárt, aki kijelentette, hogy még sehhol sem talált ilyen lelkes fogadtatásra és megérdem munkálkodásra, mint ebben a színházban. A Comedie és a Paris Midi hosszabb interjúkat közölnek Molnáról, akik az utóbbi lap a világirodalom egyik legnagyobb írójának nevez. A bemutatást december hó 22-ére tűzték ki.

Gross és Rendy
arizabók angol szövet különlegességek raktára.
ARAD, UJ NEUMAN-HÁZ.

Házasság. Schuch Iluska és Pacurariu Simon főhadnagy f. hó 8-án házasságot kötöttek. (Mindenkülön értesítés helyett.)

Erdélyben nem kéznek a vonatok. Európa különböző vidékein, így Romániában is napokon át hófúvások dühöngtek, aminek nyomán olyan hírek terjedtek el, mintha a vasuti forgalomban nagy zavarok állottak volna be. Illetékes helyen érdeklödtünk a dolog iránt és azt a felvilágosítást kaptuk, hogy Erdélyben eddigelé nincs szó vasuti forgalomzavarokról. Mostanában mindössze a

gyors és nemzetközi vonatknál lehetett késéseket konstatalni, amelyek 20—25 percesek voltak. Ezek a zavarok a hózivatároknak voltak betudhatók, azonban remény van arra, hogy néhány napon belül ezek is megszűnnek.

Halálozás. Sulyos csapás ért Höllerer Gyula aradi textil kereskedőt. Anyja, özv. Höllerer Jánosné, szül. Forck Paulina 64 éves korában elhunyt. F. hó 9-én temették az aradi temetőben lévő családi sírkertben.

Bizalom a görög kormányban. Athénből jelentik: A kamara ma 239 szavazattal 11 ellen bizalmat szavazott az új kormányban. Tizen tartózkodtak a szavazástól.

Nehézségek a jugosziáv kormányalakítás körül. (Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Uzunovics ma kijelentette a sajtó képviselőinek, hogy visszaadta a királynak a kormányalakítási megbízást. Politikai körök véleménye szerint Pasics vagy Trifkovits, a szkupstina elnöke kap kormányalakítási megbízást. Ma érkezett Teszits tiranai jugoszláv követ Belgrádba, aki hosszas tárgyalásokat folytatott a miniszteriumban. Az olasz kormány meglepődött azon, hogy Jugoszláviában ilyen kedvezőtlenül fogadták a tiranai szerződést és már javaslatot tettek Nincsesnek, amely lehetségessé teszi a kérdés mindkét félre nézve kedvező elintézését. A római politikai körök véleménye szerint ez a közvetítő javaslat alkalmas arra, hogy enyhítse a feszültséget.

Férfi ruhák
legszebb kivitelben készülnek:
Gross és Rendynél
Arad, Uj Neuman-ház, 10892

Magyarországon új kommunista puccsot leplezték le. (Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) A budapesti rendőrség nagyarányu kommunista puccsot akadályozott meg. A rendőrség le tartóztatta Pakózdí Gábor pince-mestert, Lahai Isván és Kövér Gyula molnárokat és Horváth János téglalövőri munkást, akikről megállapították, hogy állandó összeköttetésben állnak Moszkvával és onnan nagyobb pénzösszeget kapnak, hogy Budapesten kommunista puccsot robbantsanak ki. A nyomozás enélyesen folyik.

Jelentkezni kell a tartalékos tiszteknek. Az aradi térrparancsnokság a következő rendeletet bocsátotta ki: A város területén tartózkodó tartalékos tisztek tartoznak december 13-ig bezárólag jelentkezni az aradi térrparancsnokságon felsőbb rendeletek kézhezvétele végett. A térrparancsnokság figyelmezteti az érdekelteket, hogy jelentkezéseket kizárólag a megnevezett határidőig belül fogadj csak el.

Eliték volt detektív. Az aradi törvényszék ma 10 napi elzárásra ítélte Trausan Iosif volt aradi sziguranca detektívet, aki 1924. október elsején két tartózkodási engedélyt kézbesített a Központi-szállító portásának s ezért — állítólagos — hivatalosan járó Metek fejében 60 lejt követelt tőle. A portás visszautasította a detektív kívánságát és nyomában jelentést tett ellene a szigurancafőnöknek, aki — miután megállapította, hogy a detektív önhatármulag járt el — zsarolás és megvesztegetés címén feljelentést tett Trausan Iosif ellen az aradi törvényszékben, melynek ma hozott ítélete jogerős.

Földösszamlás Ausztriában.
Bécsből jelentik: A nagy esőzések következtében Wölkinger helységben földösszamlás történt. A lezuhant földrétegek több házat temettek el, eddig hét halottat lástak ki a romok alól. A földösszamlásnak több áldozata van. Salzburgból jelentik: Hableini mellett a nagy esőzések miatt a Salzachi folyónál gátak építése vált szükségessé. Az építés alatt tegnap a feltöltött földréteg és kőgát 50 méter hosszúságban beszakadt és husz munkást temetett el. Csak estére sikerült őket kiásni. Két munkás meghalt, 11 súlyosan, többek közöttük életveszélyesen megsebesültek, a többi megmenekült.

Az autók számjelzése. Az aradi rendőrprefektúra figyelmezteti az autótulajdonosokat és sofőröket, hogy az autó-számjelző táblájukat állandóan tisztán, sármentesen tartásuk és este fehér fényel világítsák meg, hogy az könnyen olvasható legyen. Az első lámpánál az erős reflektort a Szabadság-tértől a Kossuth-parcikig nem szabad használni. A gyengébben világított uccákon is tilos a reflektor állandó használata és az ut erősebb megvilágítására csak rövid időre szabad felgyújtani azt.

Magyar uszóbajnok tragédiája. Budapestről táviratozzák: Sipos Márton, a melluszó világbajnok régebben beteg volt. Két napja aggasztó fordulat állott be állapotában, a küszöbajhoz a győhártyagyulladás járult hozzá és orvosai attól féltek, hogy katasztrófa áll be.

Az angol kormány győzelme a Bányászok fölött. Londonból jelentik: A bányatulajdonosok megfeszített munkával igyekeznek visszaállítani a sztrájk előtti viszonyokat, amely azonban igen nehezen megy. — Azok a vállalatok, amelyek közben idegen szénét vásároltak, meg vannak elégedve a külföldi szénrel és nem akarnak visszatérni az angol szénhez. Ugyanakkor maga a közönség sem vásárolt úgy mint azelőtt, mert a sztrájk időtartama alatt megszokta, hogy takarékoskodjon a szénrel. Az alsóház mai ülésén 339 szavazattal 131 ellen bizalmat szavazott a kormánynak és elvetette a munkáspárt bizalmatlansági indítványát, amelyet a bányászokkal szemben folytatott politikája miatt vetettek fel.

! Holnap Helge Lindberg !

— Albrecht Joachim porosz herceg Amerikába megy hangversenykörútra. Berlinből jelentik: Joachim Albrecht porosz herceg, aki nemrég mutatkozott be mint karmester egy müncheni hangversenyen és nagy sikert aratott, amerikai vendégkörútra ment. — Egy amerikai impresszárió szerződtette három hónapra és az Egyesült-Államok nagyobb városait fogja bejárni. A hercegi karmester a turnéra külön zenekart állít össze és szerződése értelmében saját kompozícióit is elő fogja adni.

— Elgázolta a vonat. Alváca és Birtin közt tegnap este 7—8 óra között a tehervonat elgázolt egy, a sinek közt részegen alvó karanesi földművest. A szerencsétlennek kezét, lábát szelte le a vonat kereke és halálát elvérezte okozta. A komisszió nagyon későre szállt ki, így több mint 3 napig maradt a szerencsétlenség helyén a megcsontított hulla.

Beszűntetik az aradi autóbussz közlekedést

A városi interimár bizottság nagy vitája az autóbussz-vállalatról.

(Arad, december 9.) Heves vita folyt ma délelőtt az interimár bizottsági ülésen az Arad-Mossóczy-telepi autóbussz körül. Miclosi Emil dr. ugyanis beszámolt arról, hogy felkérte a rendőrséget, ellenőrizze az autóbussz-vállalatot, vajon betartja-e az előírt szabályokat. A rendőrségi jelentés arról számolt be, hogy az autóbussz sok esetben ki sem megy a vámházig, hanem a viaduktnál visszafordul. Az ülésen megjelent Ungár Sándor vállalkozó tiltakozik a vád ellen és kijelenti, hogy maguk a kisvasut ellenőrei könnyen bebizonyíthatják a vád ellenkezőjét; a jegyeladási kimutatásokból is kiderül, hogy a vád nem állja meg a helyét. Miclosi dr. ezután azt vitatja, hogy a kisvasutnak nagy károkat okoz a járat és felhívja Kaufmann Kamil géptüzemigazgatót, terjessze be a nyert adatokat a városi tüzem káráról, mire az igazgató bejelenti, hogy azelőtt 20—22000 lej napi forgalma volt, míg ma csak 14—19000 lej. Olariu István vezérutkárral javaslatot tesz, állítsanak fel városi autóbussz-vállalatot, mire Kaufmann igazgató kijelenti, hogy egyízben már ajánlatot tett errenezve és anyagi garanciát vállalt a sikerért. Négy millió lenne szükség a városi autóbussz-vállalat létesítéséhez. Hosszu vita fejlődött ki ezután az autóbusszra vonatkozólag. Miclosi dr. javasolja, hogy vonják meg a jelenlegi vállalat engedélyét, míg Pascutiu Sever dr. azt mondja, hogy a kisvasut kiinduló pontjaitól adjanak engedélyt azokra a vonalakra, ahova nem jár kisvasut, így Ujradra és a motorál-

— Budapesti bankvezér ünneplése Budapestről jelentik: Eber Antal dr.-t, a Magyar-Olasz Bank vezérigazgatóját a pesti VII. ker. Polgári Kaszinó tegnap iktatta be az elnöki tisztségbe. Soltész Adolf dr. üdvözlésére Eber Antal dr. meleg szavakkal válaszolt. Utalt arra a közös küzdelemre, amit 1920-ban vívtak meg, amikor a kerület képviselő-léte volt és néhány szavazattal kisebbségben maradt. Ennek az emlékek következménye az ő kaszinói elnöksége. Elmondotta még Eber, hogy az a harc, a polgárság védelmi harca volt a kurzus jelszavai ellen, hiszen ő maga sem tartozott párt-hoz, csak a liberalizmus eszméit képviselte. Ezeknek az eszméknek azonban gyakorlati következményei is vannak és pedig az, hogy többet kell dolgozni és többet takarékoskodni. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Ugron Gábor köszöntötte fel dr. Eber Antalt.

— Rendőri hírek. Az aradi államrendőrség tegnap éjszaka razziát tartott, amikor többek közt letartóztatott egy Márton Erzsébet nevű régen körözött nőt, aki az aradi közpórház veneriás osztályáról szökött meg hetekkel ezelőtt. Megmotozása alkalmával egy aranyórát és több aranygyűrűt találtak nála, melyeknek eredetéről nem tudott felvilágosítást adni. Letartóztatták. A nyomozás megindult. Bozár János aradi kereskedő feljelentést tett a rendőrségen, hogy szétlétből több vég-

lomástól a Mossóczy-telepig.

Nagy Sándor dr. szólt fel ezután és javasolta, közöljék a vállalkozóval, hogy hasonló hanyagság esetén megvonják a koncessziót, de szót emel az autóbussz-forgalom beszüntetése ellen. A közönség sokkal szívesebben ül az autóbusszra, mert nem kell órákon keresztül várni arra, mint a kisvasutra. Nem baj, ha a kisvasut elveszít haszna egy részét, a fontos az, hogy Arad polgárságának jó közlekedést adjanak. Javasolja, hogy ne foglalkozzanak érdeemben a kérdéssel, hanem bizak az új tanácsra az ügy végleges rendezését. Széll Lajos dr. kijelenti, hogy a kisvasutnak életadó injekciókat adni nem érdemes, nem szabad a jobb közlekedés beszüntetésével injekciózni ezt az óskori vállalatot.

Kaufmann: Akkor szüntesse be a város a kisvasutat.

Miclea dr. javaslatot tesz az engedély visszavonására. Nagy Sándor dr. és Széll Lajos dr. megmaradnak eredeti álláspontjuk mellett, sőt Széll Lajos dr. igazságtalannak tartja, hogy Ungár Sándortól, aki nagy összegeket fektetett be vállalatába, megvonják a koncessziót. Hosszu vita után Miclea dr. közvetítő indítványt tesz. Javasolja az interimár bizottságnak, határozzon úgy, hogy az autóbusszforgalmat 15 napon belül megszüntetik. Ezalatt az idő alatt a város bocsátkozzon újabb tárgyalásokba, részint Ungárral, részint új jelentkezőkkel a kössön új megállapodást az autóbusszforgalomra vonatkozólag. A bizottság el is fogadta ezt a közvetítő javaslatot.

vásznat elloptak. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Zavarok Németország kiűritése körül. Genfből jelentik: A tegnapi tanácskozások eredményeképpen Stresemann visszautasította azt a javaslatot, hogy a katonai ellenőrzés megszüntése után olyan ellenőrzés lépjen életbe, amely megkülönbözteti a Franciaországgal határos Rajna-területet Németország többi területétől. Kijelentette, hogy ilyen áron eláll a Rajna-vidék időelőtti kiűritésétől és bevárja azt az időpontot, amikor teljesítik Németország igényeit a legkisebb ellenszolgáltatás nélkül.

NITCHEWO

— Számították a magyar nyelvet az aradi törvényeseken című cikkünkre vonatkozólag Barbu Sever dr., az aradi törvényszék főelnöke ma levelet intézett hozzánk, amelyben annak megállapítását kéri, illetve leszögezni kívánja, hogy a románnyelvű felhívás nem azoknak szól, kik nem tudnak és nem kötelesek tudni románul, hanem azoknak, akik szándékosan mellőzik a román nyelvet, ámbar tudják és tudniok kell.

— Az Aradi Izraelita Nőegylet vasárnapi teadélutánján fellépnek a kis Aufrecht-ek, jazz-band művészek. A rendezőség ezenkívül még más meglepetésekről is gondoskodott. Belépőjegy teával együtt 60 lei.

— Helge Lindberg finn mesterművelő amerikai körútja előtt holnap tartja egyetlen aradi hangversenyét. Előreláthatólag hosszabb ideig, de talán soha többé nem jön Aradra és ez is érthetővé teszi azt a lázas érdeklődést, amely a csodanékes fellépését megelőzi. Mindenki hallani akarja a jelenkor egyik legnagyobb énekesét. Jegyek 60—260 lejig korlátozott számban Sándor F.-nél. Telefon 511.

— Az ATE vasárnap este rendezett Mikulás estélyéről szóló beszámolóinkhoz pótlólag megemlítjük az agilis rendezőség sorában Denhoff Sándorné és Zaránd Ferenc nevét, akik szintén igen sokat tevékenykedtek az estély sikerének érdekében.

— Esernyőmet ott felejtettem egyik belvárosi üzletben 8-án délelőtt, hirdetésakvirálás közben. Kérem az illetőt, juttassa el hozzám az Aradi Közlöny kiadójába. — Cellért Gyula.

— Béreljen Kerpel könyvtárában **György király vadászata Arad-megyében.**

A két nap fényes eredménye.

(Arad, december 9.) György görög exkirály kíséretével és előkelő bucuresti-i vadászokkal vadászatot tartott Arad-megyében, amely két napig tartott. A vadászok hétfőn reggel utaztak át Aradon, ahol Boneu Vasul prefektus, Piso erdészeti felügyelő, Crisan vadászati felügyelő és dr. Grundz László bankigazgató csatlakoztak hozzájuk. Innen Kisjenőre ment a társaság, amelynek tagjai a következők voltak: György görög exkirály, Mocioni Antal fővadász-mester, Calamiagh herceg, Oromulu bankkormányzó, Belacci G., Lazarescu Constantin, Gaillac, Bratianu Dinu, Durma földbirtokosok, Sculi, Saulescu miniszteri vezérigazgató, dr. Metianu és dr. Bejan egyetemi tanárok. Hétfőn kezdődött meg a vadászati Székudvaron, amely délig tartott. Délben autót Kisjenőre mentek, ahol ebéd volt az állami iskolában. Ebéd után folytatták a vadászatot, amely egészen a besötétedésig tartott. Az étkezések érdekessége az volt, hogy az ételket a bucuresti-i Jockey Club szakácsai készítették el, míg a borok Oromulu és Bratianu Dinu pincérből kerültek ki.

Másnap a Bihar-megyei Arad közönségénél folytatták a vadászatot. Ez a közönség igen közel van a román-magyar határhoz. Vadászati közben a magyarországi oldalról puskaropogás hallatszott, mire György görög exkirály érdeklődött a puskaropogás oka iránt. Kiderült, hogy mintegy másfél órai távolságra, a magyarországi oldalon, gróf Almásy Dénes is vadászatot rendezett. A második napon az ebéd a kisjenői kaszinóban folyt le.

A kétnapos udvari vadászati nagyszerű eredménnyel zárult. A két nap alatt 410 nyulat és 118 fácánt lőttek és ebből György király maga 50 nyulat és 16 fácánt eított el. A vadászati befejezésével a társaság nagyszerű hangulatban kedden este öt órakor visszautazott Bucarestbe.

HA LAPUNK részére közölni valóját van, telefonon is bemondhatja, TELEFON SZÁM 151.

KÖZGAZDASÁG.

Textilesek nagygyűlése Aradon.

(Arad, december 9.) A nagy titokban készülő és még a kamarák hivatalos utánjárására is feltűve őrzött új vámtarifa-tervezetnek a textil árukra vonatkozó részét, illetve az erre vonatkozólag beadott gyáriparosi, importőri és fogyasztói javaslatokat megszerelte az Aradi Kereskedelmi Testület vezetősége és ennek megbízására végezték a kereskedelmi kamara vasárnap délelőtt 10 órakor értekezletet tart, amelyre Arad textilesei meghívták úgy a dévai, mint az oradea-marei kamarák

érdekelte kereskedőit és egyesületeit is. A nagy érdeklődéssel várt gyűlés első kiindulása lesz azoknak a küzdelmeknek, amelyeket az ország kereskedővilága az újabb drágulási hullám kezdetét jelző vámemelés ellen megindít. Ez a küzdelem annál könnyelemebb erejű, mert a pénz teljes hiánya mellett még nagyobb tökéneként előlegezése a forgalom fokozódó ellianyatlása folytán is összeomlással fenyegetné a kereskedelmet, de ennek következtében az egész gazdasági életet is.

Zürichben 2.55, Párisban 12.50 a lej.

Helyi valutárai. (December 9.) **Kifizetések:** Newyork 204.50, London 996, Prága 6.09, Páris 8.10, Milánó 8.95, Zágráb 3.63, Bécs 28.95, Amsterdam 82.40, Berlin 48.90, Budapest 346, Zürich 39.60. — **Áru:** Dollár 204, cseh korona 6, francia frank 8, olasz lira 8.90, dinár 3.60, osztrák schilling 29, márka 48.90, magyar korona 350, svájci frank 40.10. — **Pénz:** Dollár 202, cseh korona 5.70, francia frank 7.50, olasz lira 8.70, dinár 3.40, osztrák schilling 28, márka 48, magyar korona 365, svájci frank 39.30. — **Irányzat:** szilárd.

Zürichi tőzsdényítés. (December 9.) Berlin 123.17.50, Amsterdam 207.20, Newyork 518.25, London 2512.75, Páris 20.85, Milánó 22.45, Prága 15.35, Budapest 72.62.50, Belgrád 9.12.50, **Bucuresti** 2.60, Varsó 57.50, Bécs 73.10.

Zürichi tőzsdézárlat. (December 9.) Berlin 123.17.50, Amsterdam 207.20, Newyork 518.91.50, London 2512.25, Páris 20.70, Milánó 22.45, Prága 15.35, Budapest 72.62.50, Belgrád 9.12.50, **Bucuresti** 2.55, Varsó 57.50, Bécs 73.10.

Bucuresti tőzsdézárlat. (December 9.) **Devizák:** Páris 8.20, Berlin 49, London 998, Newyork 205.50, Milánó 8.86, Zürich 39.75, Bécs 29.10, Prága 6.11. — **Valuták:** Napoleón 810, márka 48.50, leva 1.40, török lira 1.—, angol font 995, francia frank 8.20, svájci frank 39.50, olasz lira 8.75, drachma 2.40, dinár 3.60, dollár 205.50, lengyel zloty 23, osztrák schilling 29, magyar korona 29, cseh korona 6.10.

= Az Első Erdélyi Általános Biztosító R. T. igazgatósága Wolff Gyulát, a Lloydul Roman Biztosító eddigi aradi vezetőjét, vezértitkári minőségben az aradi főügynökséghez nevezte ki, ki a céget Raucher Emil titkárral, vagy Ferdinand György cégjegyzővel kollektive jegyezi. Az Első Erdélyi Általános Biztosító Wolff Gyula személyében egy igen agilis és egy széleskörű szaktudással bíró vezetőt nyert.

= Leszállították a liszt és sertés húshús árát. Tegnap délelőtt tartotta az aradi árkamara bizottság a havi ülését. Az ülésen csúszmán egyes élelmiszerek árait csökkentették, a többi változatlanul maradt meg. A bizottság leszállította a főzöliszt árát 13.50 lejről 12 lejre. A főzölisztből készült kenyér ugyanilyen arányban olcsóbbodott. A husok közül a ser-

tés hús árát szállították le, még pedig 40—42 lejről 39—41 lejre.

Aradon elfogott

komitácisvezér bűnlajstroma.

A belgrádi rendőrség kikéri az aradi cukorgyár titokzats munkását.

(Arad, december 9.) A belgrádi rendőrségtől ma átirat érkezett az aradi rendőrségre, amely egy Aradon letartóztatott többszörös rablóvilkos és komitácsi bandavezér kiadatása ügyében kéri az eljárás megindítását. Két héttel ezelőtt — mint megirtuk — egy jelentéktelennek látszó ügy miatt Balan aradi rendőrkormány a rendőrségre kísérté Stoian Nikoláj aradi cukorgyári munkást. Iratai gyanusak voltak a rendőrtiszt előtt és vállatára fogta a hatalmas termetű embert, aki azzal is gyanút keltett, hogy vallomása szerint nem volt katona és állítólag orosz emigráns. Kiderült, hogy iratai hamisak és a keresztkérdések sulva alatt fantasztikusnak látszó vallomást tett. Elmondotta, hogy Jugoszláviából menekült ahol merényletet követett el a királyi ház egyik tagja ellen. Akkor halálra ítélték, de sikerült megszöknie. Később beismerte azt is, hogy komitácsi bandavezér volt és igazolta, hogy Jugoszláviában lakó feleségétől a napokban hatszázezer lej érkezett számára és csak azért nem vehette fel az összeget mert a pénzt felesége nem a jelenleg használt nevére küldte.

Az aradi államrendőrség kérdést intézett a belgrádi rendőrséghez Stoian Nikoláj vallomására vonatkozóan és ma érkezett meg a válasz. A belgrádi rendőrség teljesen igazolja Stoian vallomását. A veszedelmes embert az átirat szerint negyven rablóvilkossággal vádolják és tényleg a halálítélet végrehajtása előtt egy nappal sikerült neki megszöknie a belgrádi börtönből. Az aradi államrendőrség most az erre vonatkozó iratokat feküldte a Bucuresti külügy minisztériumhoz, ahol megindulnak a tárgyalások a többszörös rablóvilkos kiadatása iránt.

Az aradi Urániában

ma utóljára

Egy borzalmas éjszaka regénye.

Főszerepben:

DOUGLAS MACLEAN.

Az előadások 5, 6, 8 és 9 órakor kezdődnek.

KHASANA

Varácsolny ajándékok

nemcsak udvarias figyelmesség, vagy szívbéli vonzalom hívívői: választásuk egyúttal az ajándékozó lényét is elárulják. Aki helyes ízléssel megfelelő adni, nélkülözhetetlen dolgokat hangulatos ünneplé köntösben nyújtani akar, válasszon „Khasana” készítményeket, amelyek úgy a hölgyek, mint az urak pipereasztalán szívesen láttatnak.

Többféle külön csomagolásban és előkelően kiállított összetételekben mindenemű ajándéknak alkalmasak és harmónikus karácsonyi örömet okoznak.

KHASANA-
parfüm,
fejeviz.

KHASANA-
 kölniviz,
fürdőszó.

KHASANA ajándék-csomagok.

DR. M. ALBERSHEIM
FRANKFURT AM MAIN

Képviselet és leakat Románia részére: „Gea”-Krajer Bész.-Társ. Timisoara I, Str. Gh. Lazar.

SPORT.

O A Ferencváros fölényesen legyőzte az osztrákok vezető csapatát. Budapestről jelentik: Ferencváros—Brigittenauer AC 3:1 (2:1). A magyar csapat technikai és taktikai tudásának nyomozó fölénye teljesen megzavarta a meglehetősen primitív játéku bécsiakat. Rázsó beadásából már az 5. percben Kohut goalt lő, majd a 9. perc Dán fejes goalját hozza. A 12. percben Beavole szépít. Ezután 75 perces meddő játék következik és csak a II. félidő 42. percében sikerül a magyaroknak hosszas ostrom és elkeseredett védekezés után Kohut révén beállítani a végeredményt. A 44. percben 11-es a bécsiek ellen, de Kohut labdája elkerüli a kaput. **Bíró: Eigner.**

O Kupadöntő 62 nézővel Budapestben. Budapestről jelenti tudósítónk: KAC—BEAC 1:1 (1:0). Az 1925—26 kupadöntője, mely a Brigittenauer AC vendégszereplése folytán mindössze 62 fizető néző előtt került lejátszásra. A mérkőzésen Reich (KAC) egy összefutásból kifolyólag lábát törte.

O A Bak kiütötte a Hungáriát a Kupából. Budapestről jelentik: Bak FC—Hungária 2:1 (1:1). A tegnapi ünnep is kitermelte a maga szenzációját: kikapott a Hungária a II. osztályú Bak FC-től az ezévi Magyar

Szovjet Oroszország első filmje ma az aradi Apollóban.

NITCHEWO

Kupa mérkőzések során. Pedig a mérkőzés úgy indult, hogy a Hungária könnyű győzelmet arat. Már a 2-ik percben Küttl goalt lő, de a Bak FC is lassan fölnyomul és a 35-ik percben Fröhlich egalizál. A Hungária veszélyesen, de eredménytelenül támad a féldő további részén, sőt az egész II. félidőben. Az 5-ik percben Iritz egy tizenegycst is mellé lőtt, nem úgy azonban Fröhlich, aki a 25-ik percben Kővágó handsze miatt megítélt tizenegycst belőtte Eötvös kupameccsek: Nemzetiek—UTE 4:1 (4:0). III. ker.—Turul 4:3 (2:2).

Vasárnap nagy matiné

10 és 20 lejjel helyárrakkal az aradi **APOLLOBAN** bemutattva

Gyulai Pál híres költeménye „A három árva”.

Szövet és selyem maradékok félárban lesznek kárúsitva „Renaissance” Arad, Str. Brat las MINORITA-PALATA (Waltzer János-ucca)

BAROCCO a szezon egyik legezabb filmje szombattól az aradi Uránlában

Lábass Juci férjhez megy
Heifetz Jasa a világhírű hegedűművész feleségül kérte a budapesti operett-primadonnát.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) Budapesti művészkörökben nagy szenzációt kelt az a hír, hogy Lábass Juci operett-primadonnát feleségül veszi Heifetz Jasa világhírű hegedűművész. Heifetz Jasa hat héttel ezelőtt érkezett Budapestre s hangversenyén ismerkedett meg Lábass Jucival, akibe halálosan beleszeretett. A hegedűművész 4 héttel ezelőtt elutazott Budapestről, de azóta a repülőposta naponta hozta Londonból és Párisból leveleit Lábass Jucinak.

Egy héttel ezelőtt a párisi Nagy operában adott koncertet Heifetz Jasa, amely után három szabadnapja volt és ezt felhasználta arra, hogy Budapestre repüljön, a hol első útja Lábass Jucihoz vezetett és megkérte a kezét.

A házasságnak úgy látszik csak egy akadályja van: a vallási különbség. Heifetz Jasa hegedűművész ugyanis lengyel orthodox zsidó vallású és úgy ő, mint különösen szülei azt szeretnék, ha Lábass Juci áttérne a zsidó hitre. Ez a kérdés még egyelőre nincs tisztázva, de budapesti művészkörökben úgy tudják, hogy Lábass Juci megegyezett Heifetzsel, hogy a nyáron Párisban találkoznak s ott megkötik a házasságot. Ha a vallási ellentétet nem sikerül kompromisszummal megoldani, úgy Heifetz Jasa valószínűleg meglegszik a polgári házassággal is, mert mindenképen feleségül akarja venni a szép operett-primadonnát.

Heifetz Jasa mindössze huszonöt éves, de dús gazdag ember, Newyorkban, Párisban és Londonban palotái, Nizzában és Kairóban villái, Svájcban pedig földbirtoka van, úgy, hogy Lábass Juci anyagilag mindenesetre jól megalapozott házasságot kötne az ünnepezt hegedűművésszel.

Szovjet Oroszország első filmje ma az aradi Apollóban.

M O Z I.

xx Szovjetoroszország titokzatos életét vetíti elénk az aradi Apolló mozgószínház nagyszabású filmje: az „Aelita”, mely első filmprodukciója az orosz szovjetnek. A rádió és Marsbolygó témájából indul ki a regény és a nagyszerű dráma minden jelenete lekötöti a nézőt és olyan befejezéshez ér el, mely teljesen új a filmtechnikai rendszerében. A grandiózus kép szombatig marad az aradi Apolló műsorán és az előadások fél 5, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx Ma pénteken utoljára vetíti az aradi Uránia mozgó „Egy borzalmas éjszaka” című vígjátékot. A darab több finom humorral átszótt jelenet után érkezik el

NITCHEWO

a legnagyobb sikerhez. Az előadások fél 5, fél 8 és 9-kor kezdődnek.

xx Barocó címen szombattól hatalmas drámát vetít az aradi Uránia mozgószínház.

Szovjet Oroszország első filmje ma az aradi Apollóban.

xx Gyulai Pál hatalmas drámai költeményét, a „Három árvát” dolgozták fel filmre a magyar színművészek, melyet vasárnap délelőtt matiné keretében mutat be az aradi Apolló mozgószínház.

Szovjet Oroszország első filmje

szombatig az aradi Apollóban.

AELITA

Az előadások 1/2, 5, 6, 1/2, 8 és 9 órakor kezdődnek.

Felelős szerkesztő: **RÉTHY JÓZSEF.**

Cenzurat: Prefectura Judefului.

NYILTÉR.

E rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

Steiner József
okleveles építész
irodáját
Arad, Str. Greceanu
(Perényi-ucca) 5. sz. alá
helyezte át. Telefon 3-26.

Köszönetnyilvánítás.
Mindazoknak, kik szeretett anyánk temetésén megjelentek, koporsójára virágot helyeztek részvétkifejezésükkel bánatunkat enyhíteni igyekeztek, ezután mondunk halás köszönetet
a gyászoló
Bóra-család.
7266

Karácsonya-díszek

cukorkák, sütemények, torták legjobb beszerzési forrása 7267
Wild Ferenc cukrászdájában
a Lutheránus templommal szemben.

80. HP. FELSTABIL
compond condensatoros gőzgép, 50, 55, 80 HP. szivógáz, 45, 60 HP. Dieselmotorokat kedvező ártól feltételekkel szállít:
FRIEDRICH TESTVÉREK gépgyára
Timisoara. 7087

Háromszobás

fürdőszobás modern lakás a belvárosban, három éves szerződéssel, lelépéssel átadó.
Megbízott: **Györffy „Mures” irodája Arad, Str. Unirel. 15265**

Kétszobás udvari

szép uri lakás, egy komplett hálószobával, a volt Kossuth-uccában, 20.000 lejért eladó.
16155 Kizárólagos megbízott: **Uranul-iroda Arad, főpostával szemben.**

Üzletvevők figyelmébe!

forgalmas helyen jömegetű mész, koks, cement stb. üzlet családi okok miatt sürgősen ELADÓ. Megbízott: **Geler Ferenc irodája Arad, Piața Avram Iancu No. 21. 16793**

Alkalmi házeladások!

Belvárosban 3 szobás magánház, 580.000 lej. 7 lakásos ház központban olcsón és sürgősen ELADÓ. Megbízott: **Geler Ferenc irodája Arad, Piața Avram Iancu No. 21. 16793**

G. 1879—1926.

PUBLICATIE DE LICITATIE.

Pe baza decisului Judecatoria Rurală Rovine No. de mai sus 1 orolaj pendul, 1 canapea tras cu plüs, 2 paturi fine, 1 sifoner, 1 masă, 1 credenș cu 4 uși, 10 perini, 3 dune, 1 mașină de cosut și alte obiecte prețuite in suma de lei 24.000 cuprins in favorea lui Andrei Hay contra pentru suma de 50.000 lei capital, interese 12% dela 1. August 1926. precum și spesele stabilită până in prezent se vor vinde la licitația publică in Semlac No. 277. in ziua de 14. Decembrie 1926. la orele 4 conf. art. de lege LX. §-lul 107. și 108. din anul 1881. al legi. execuțională. 7263
Arad, la 20. Noembrie 1926.
Sei portafel.

Hirdetmény.

Bérbe adom
Brád központjában levő „Transylvania” szállodát és éttermet
1927. január 1-től.
Bővebbet: Vád. **SUSANA MANIU**
Brád, Județul Hunedoara. 7269

Nagy bolthelyiség
Arad főterén
Minorita templommal szemben
1927. május 1-re kiadó!
Olm az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalában.

Egy és fél hold szőlő,

— melynek fele termő, fele gyümölcsös — a hegyalja legszob helyén, villamos állomás közelében, téglából épült, a lakóházzal, kivándorlás miatt olcsó áron: 55.000 lejért eladó.
Megbízott: **Haász Albert irodája Arad, Strada Eminescu 12. 16616**

Belvárosi

uccal magas földszintes, gyönyörű egyszoba konyha, kamarából álló lakás lelépéssel azonnal ATADÓ.
Bővebbet „Uranul” irodában Arad, főpostával szemben. 16155

Gépészmérnök 1,000.000 lej

ercjég szolid iparvállalatnál társulna vagy állást vállalna.
Ajánlatok az „ARADER ZEITUNG” szerkesztőségébe Arad, Str. Tribunal Dobra 5—7. kéretnek. 7213

Rossz villanyégők!

becseréléső ráfizetéssel, garantált gyári újegőre, törött üveg és porcellán tárgyak szakszertű ragasztása, képerreterezést és ablaküvegezést olcsón vállalja. **SCHWARZ** üveges Aradon, a zsidó-templom mellett. 1811

Casa Cercuala pentru Asigurarile Sociale din Arad.
No. 8101-Ev. 2159.

PUBLICATIUNE DE LICITATIE.

In baza art. 147. al 1. și 150. pct. 1. Legea XIX. din 1907. se aduce la cunoștința generală că in ziua de 17. Decembrie a. c. ora 10 a. m. se va ținea vânzarea prin licitație a obiectelor cuprinsse in procesul verbal de sechestrul No. 2159. ale firmei „Transilvania” fabrică de ghete din Strada I. Calvin No. 52. reprezentată prin Dl. avocat dr. Müller L. Vendelin edin Arad, pentru prețeziunea de lei 9995.92 capital și 9% dobânzi de intârziere socotite dela 1. XI. 1925. in favoarea Casei Cercuale Arad.
Condițiunile de licitație se pot vedea in orele oficiale la biroul de urmărire al Casei Cercuale.
Doritori de a participa la aceasta licitație, vor depune 10% vadtu, la mâna delegatului Casei in ziua și ora fixată la fața locului. 7258

Directiunea
Casei Cercuale Arad.

Ékszerek, Órák, dísz tárgyak nagy választékban FEINER M. ARAD, Str. Bratlann No. 3. Törött arany, ezüst és drágaköveket legmagasabb árat fizetek. Javítások saját műhelyben.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjat szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetés ára hétköznap 4 lej — bap. vasárnap 6 lej. — Vastagabb betűvel 8 lej, illetve 10 lej. — A vastagabb betűvel készült szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. n. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40 lej, vasárnap 50 lej. A kiadóhivatal fontosságnak a jogot, hogy az olyan apróhirdetéseket szöveget, amelyek tartalmánál fogva eredeti alakjukban nem közölhetők, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helycseréltse. * * * * * Hirdetéseket telefon után is feladhatók, telefon szám: 181. * * * * *

Levelezés.

EGLÉO

fogpaszta a legideálisabb higiénikus fogápolószer és szájszagtalanító.

EGY lakással rendelkező szolid asszonykó vagy leány diszkrét barátságát keresem, kit szerényen, de állandóan támogatnék. Leveleket „Mikulás” jellegére jelezve az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 7275

Házasság.

FÉRJHEZADNÁ egyetlen huszéves, szépek mondott, magas, barna, háziasszonnyal nevelt árva leányát özvegy, volt gazdatiszt. Harmincév körüli vagyonos urak, akik jó feleséget többre becsülnék a hozományánál irjanak, csak teljes című leveleket „Széretem a pusztát” jellegére az Aradi Közlöny kiadóhivatala továbbít. Ügynökök kizárva. 7270

ÖTVENÉVES özvegy ember, bányaaltiszt, háztulajdonos, nősilés céljából megismerkedne hozzáillő hozományjal rendelkező özvegy asszonnyal vagy hajadonnal. Cím „Bányaaltiszt 1875.” Petroseni, postrestant. 7261

Alkalmazás.

IRODAI teendőben és gépirásban jártas kisasszony azonnali alkalmazást talál. Ajánlatok „Igyekvő” jellegére az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kéretnék. 1516

NYAKKENDŐK átalakítását, harisnyák talpalását jutányosan vállalom. Arad, Piața Catedralei 6. 1021

KÉZIMUNKATANFOLYAM, szőnyegcsomózás, fehérhímzés, filé, csipkék (póntles, reticella stb.), montirozás, kalapkészítés, Jelentkezni lehet Arad, Lipót-ucca 29. sz. alatt 7264

SOFFÖR 30 éves, intelligens, jómegjelenésű, szakképzett, állást vállal nagyobb cégnél vagy vállalatnál, vidékre is megy. Szíves ajánlatot „Török” jellegére az Aradi Közlöny kiadóhivatala továbbít. 7265

Vétel és eladás.

SAJÁT termésű tisztánkezelt óbor palackozva kapható Földes gyógyszerárban. 6876

KARÁCSONYRA ALKALMI AJÁNDÉKOK u. m.: gyermekjátékok, dísz tárgyak, nesesek, vitrintárgyak, szőrmék, bundabélésék, iróasztalgarbiturák, gobelinek, festmények, függönyök, stercok, perzsaszőnyegek és gyári férfikabátok és ruhák, fotelok, vitrinek, klubgarbitura, gyermekkocsik és szék, kredencek, ebédlő, háló uriszoba, szalonberendezések, könyvszekrények, iróasztal, órák, antik fotel, tükrök, villanylámpák, servisek, varrógépek, asztalok, székek, ágyak, baba kelengye stb. eladó. Salgóné, Arad, Strada Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

HARMONIUM és butor (modern ágyak, diványok, mosdók) költözés miatt azonnal, olcsón eladó. Arad, Mihály-u. 155. 7278

ELSŐRENDŰ bécsi pianino eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 7257

DECEMBER 31-ig tart a végkiárultás a Salon Artistiqueben. A megmaradt butorokat, porcellánokat, festményeket, szőnyegeket, műtárgyakat minden elfogadható áron eladjuk. 2601

BUTORLERAKATBAN legolcsóbb árban kaphatók: ebédlők, hálószobák. Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 3 és Str. Moise Nicoara (Petőfi-u.) 9. 5333

GYÖNYÖRŰ sveici kakuk óra eladó. Arad, Str. Gen. Gheorgescu 4. (Tabajdy-u.) I. em. Dóczy. 7271

BARNA hálószoba butor eladó. Popovics, Arad, Str. Dessoanu (Révay) 8. 7262

NAGYON szép, fehér nikkelezett gyermekkocsi eladó. Arad, Str. Cosbuc 1. földszint jobbra. 7273

Pyram kiváló. cipőkrem, parkett-pasta padlólak, bő-feketalító stb. minősége kiváló.

Kizárólagos képviselő: FRIEDMANN Arad, Str. Eminescu 30, Ortutay-palota. Telef. 6-86

Eladó szálloda, vendéglővel,

csapszékekkel, korlátlan italmérési joggal, nagy italfogyasztással, 7 vendégszobával, kétszobás lakással a város legforgalmasabb részén. — Átvételhez 150.000 lej készpénz elegendő. — Kizárólagos megbízott: **HAÁSZ ALBERT** Irodája Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.) 12.

A régi jóhírnevű csinosan berendezett „**Jó pásztor**”-hoz olasz vendéglőben állandóan kiváló hagyattal bővebb frissen készült ételk kaphatók a legolcsóbb áron Abonánsok elfogadjátanak

Nagyfamegtakarítás „ZSIGUCZI”-féle kályhánál!

Számos elismerő levél bizonyítja a jóságát és 50 százalék tüzelő anyag megtakarítását. — A kályhák megtekinthetők a készítő: **HAMMER ZSIGMOND** lakatos, varrógép- és kerekpárulatében Arad, Bulev. Rezaia Ferdinand (Boros Eöni-tér) 27.

Elsőrangú kézimunka női és férfi divat cipők elkészítése mélyen leszallított árakban kapható.

Ugyanott mérték szerinti TISZTELETTEL: Kérem a kirakati megtekintését **GOICEA** Arad, Strada Romanul (Zrinyi-u.) 2. sz. Apollo mellett. és pontosan teljesítetű es.

„CARLTON” (volt „BRISTOL”) SZÁLLODA BUDAPEST. IV., Petőfi-tér 6. sz. **Elsőrangú Duna-étterem és polgári étterem** Sürgőnycim: „CARLTONOTEL” Dunaparton, minden elképzelhető kényelemmel. Kitűnő konyha. Mérsékelt árak. Kávéház.

Mindenkinek saját érdeke meggyőződni, hogy legolcsóbban vásárolhat **női harisnyát** 28 lejtől 145 lejtig! Férfi és gyermek harisnyát 20 lejtől! Fesztyút 45 lejtől! Nappa törkeztű L. 268! Selyem asál 120 lejtől! Reform nadrágot 48 lejtől! Női és férfi kötött mellények! Pullóvarek! Gyermek szetteerek! Téli alsó trikók! Nyakkendő 28 lejtől! Férfi bekarvédő prima L. 185! Csipke fehér és ecrtű színekben! Divat szalagok rips, taft! **Bogyó A.** Strada Eminescu 13a (Deák Ferenc-ucca)

Böszörményi János lakatosműhelye Arad, Str. M. Nicoara 3. (Petőfi-u.) minden szakmába vágó, munkát elvégül u. m.: épületvasalást, sűrűcsok, taksrektüzehelyek és mindenféle vasszerkezeti munkák szakassorú elkészítését. Javítások pontosan eszközöltetnek!

Nincs oly ügy, vagy megbízás, melyet garantált sikerrel el ne intézne Bucarestiben **KÜNSTLER VIZUMIRODA** Arad, Bul. Regina Maria 22. :- Dácia szállóval szemben. :- Telefon 86

Nyomatott az Aradi Közlöny rotációs gépen. Kiadóhivatal: Aradi nyomdávalal.

JÓHANGU fekete pianino olcsón eladó. Arad, Str. Sárbcască (Koszoru-u.) 2. 7274

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Üzletek.

EGY régi, jóménetelű borbélyüzlethez a belvárosban azonnal komoly társat keresek (esetleg eladó.) Csak komoly reflektánsok adják le címüket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába. 7277

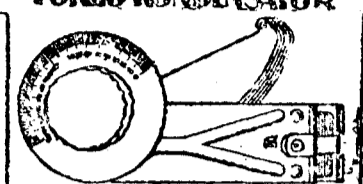
VULKÁNBA Kladó főtéren 14 év óta fennálló jóforgalmu üzlethelyiség teljes berendezéssel, lakás és raktárakkal ellátva, 1927. január 15-ikére. Tulajdonos Huszerl Arthúr, Aninosza. 7260

Eladás.

Kérjen

Buziási Phoenix természetes ásványvizet. Elsőrendű asztali és borvíz.

ALONDI RÁDIÓKIALLITÁSON NAGY FELTUNÉST KELTETT AZ **LOW LOSS STRAIGHT LINE FREQUENCY FORGÓ KONDENZÁTOR**

KAPACITÁS: 100, 300, 500, 1000 Cm. **FIZIKAI TULAJDONSÁGAI:**
1. KÉZ KAPACITÁJA 3-EL MINIMÁLVA
2. EGYSZERES KÖZLELVŐ-ÁRÁNYLÓVAL
3. VÁLTOZTATHATÓ NEM ZÁRVA
4. AZ ÖRÖKLŐMÁJCSOK EGYENLETES ELŐSZTÁVA
5. KÖNYVBEHANGOLYAS FÖRÖZŐT-SELEKTIVITÁS
6. MINIMÁLIS SZIGETELŐANYAGTARTÓ MINIMÁLIS ELEKTRICITÁSVESZTESÉSI
7. NAGYON KICSIKÉZŐ KAPACITÁSTUDÓ IGEN NAGY HULLÁM HÖRLET

A GYÁRI VÉD JELZŐJE OGYENÉL
MINDEN SZAKMÁBA VÁGÓ ÜZLETBEN KAPHATÓ!
GYÁRI LERAKAT: TELEFONGYÁRTIMISCARA BUL. CAROL 46

Különféle.

ELVESZETT egy szájkosár sziljából. — Megtaláló adja le jutalom ellenében az Aradi Közlöny kiadóhivatalába. 200

ELITE cukrászda teacstélyekre, mindennemű összejövetelekre stb. megrendeléseket jutányos árban elfogad és készit. Arad, Str. Consistoriului 11. 7279

Figyelem! 25 éve fennálló butorkészítő vállalatomban száraz anyagból készült **butoraimat** a legolcsóbb árak mellett árusítom u. m. háló, ebédlő és mindennemű egyes butorokat is. Kérem a t. vevő közönséget, hogy butorvásárlás előtt fizetemet felkeresni és a céget elnevezteszeni. **Roth I.** butorraktára Arad, Calea Banatului (Asztalos S.-u.) **Figyelem!**

Karácsonyi árak Muzsai-nál Arad színházzal szemben.
Gyapjú öltöny téli Lei 1750
Double raglan v. ulster téli Lei 2350
Téli kabát szőrmés galériával Lei 2850
Bőr kabát szőrmés háló és galéri Lei 4000